

Ocak-Şubat 2021

KVKK KURUL KARARLARI

 BERKERBERKER

Yayın Tarihi : 20/01/2021

Karar Tarihi : 09/10/2020

Karar No : 2020/787

Konu Özeti : Sağlık sektöründe faaliyet gösteren veri sorumlusu şirketin kişisel veri ihlal bildirimini hakkında

Sağlık sektöründe faaliyet gösteren bir veri sorumlusu tarafından Kuruma intikal ettirilen kişisel veri ihlali bildiriminde özetle;

- İhlalin 30.09.2020 tarihinde başladığı,
- İhlalin 05.10.2020 tarihinde tespit edildiği ve yine aynı tarihte sona erdiği,
- Dünya genelinde yaygın olan ve veri sorumlusu tarafından da kullanılan bir uygulamada bulunan açıktan yararlanılarak, veri sorumlusu nezdinde söz konusu uygulamanın bulunduğu tek sunucuya zararlı bir yazılımın yüklendiğinin tespit edildiği,
- Veriye erişim/ulaşılabilirlik bakımından ihlalin etkisinin, sunucuda bulunan uygulamanın erişiminin gerektiği "xml" formatındaki bazı dosyalara ulaşamaması sonucunda fonksiyonlarını yerine getirememesi olduğu,
- İhlalden etkilenen kişisel verilerin Kimlik Verisi (Ad-Soyad; Ticari Unvan, TCKN, Bağlı Olunan Vergi Dairesi), İletişim Verisi (Adres, E-Posta Adresi, Faks Numarası, Telefon Numarası), Müşteri İşlem Verisi (E-Faturanın Düzenlenme Tarihi ve Belge Numarası, Malın Nevi, Miktarı, Fiyatı ve Tutarı, Vergi Türü, Oranı ve Tutarı, Satılan Malların Teslim Tarihi ve İrsaliye Numarası, Fatura Tipi, Fatura Kayıt No. Ödeme Tarihi, Ödeme Şekli) olduğu,
- İhlalden etkilenen kişi sayısının 200 (1 müşteri ve 199 tedarikçi); kayıt sayısının ise 1187 olduğu,
- Fatura ilişkisi kapsamında hâlihazırda veri sorumlusunun veri kayıt sisteminde bulunan iletişim bilgileri vasıtasıyla ilgili kişilere bildirim en geç Kişisel Verileri Koruma Kuruluna ihlal bildirimini yapıldığı tarihi takiben 3 (üç) iş günü içinde gerçekleştirileceği,

İhlal ile ilgili olan çalışanların son bir yıl içerisinde aldığı eğitimler hakkında;

- ISO27001 uyumu ve sertifikası kapsamında bilgi güvenliği eğitimlerinin çalışanlar bakımından zorunlu eğitim statüsünde olduğu ve bu eğitimlerin her yıl güncel içerik ile tekrarlandığı,
- Ayrıca işe yeni giren çalışanlar bakımından da aynı eğitimlerin oryantasyon programları kapsamında verildiği,

- Veri sorumlusunun vermiş olduğu eğitimlerin, sunumların, katılım durumunu tevsik edici belgelerin ve log kayıtlarının münferit ekler olmak üzere veri ihlal bildirim formunun ekinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun bilgilerine sunulduğu,

İhlalden önce alınmış bulunan teknik tedbirler hususunda;

- Ağ güvenliği ve uygulama güvenliği sağlandığı,
- Bilgi teknolojileri sistemleri tedarik, geliştirme ve bakımı kapsamındaki güvenlik önlemlerinin alındığı,
- Çalışanlar için yetki matrisi oluşturulduğu,
- Erişim loglarının düzenli olarak tutulduğu,
- Görev değişikliği olan ya da işten ayrılan çalışanların bu alandaki yetkilerinin kaldırıldığı,
- Güncel anti-virüs sistemleri kullanıldığı,
- Güvenlik duvarlarının kullanıldığı,
- Kâğıt yoluyla aktarılan kişisel veriler için ekstra güvenlik tedbirleri alındığı ve ilgili evrakın gizlilik dereceli belge formatında gönderildiği,
- Kişisel verilerin yedeklendiği ve yedeklenen kişisel verilerin güvenliğinin de sağlandığı,
- Kullanıcı hesap yönetimi ve yetki kontrol sisteminin uygulandığı ve bunların takibinin de yapıldığı,
- Mevcut risk ve tehditlerin belirlendiği,
- Her yıl sızma testi uygulandığı,
- Kullanıcı bilgisayarlarının USB'lerinin kapalı durumda olduğu, sadece özel üretim cihazlarında açık olduğu,
- Veri kaybı önleme yazılımlarının kullanıldığı,
- Saldırı tespit ve önleme sistemlerinin kullanıldığı

İhlalden önce alınmış olan idari tedbirler ile ilgili olarak;

- Çalışanlar için veri güvenliği hükümleri içeren disiplin hükümlerinin mevcut olduğu,

- Erişim, bilgi güvenliği, kullanım, saklama ve imha konularında kurumsal politikalar hazırlandığı ve uygulamaya başlandığı,
- Gizlilik taahhütnameleri yapıldığı,
- Kişisel veri güvenliği politika ve prosedürlerinin belirlendiği,
- Kişisel veri güvenliği sorunlarının hızlı bir şekilde raporlandığı,
- Kişisel veri güvenliğinin takibinin yapıldığı,
- Kişisel verilerin mümkün olduğunca azaltıldığı,
- Kurum içi periyodik ve/veya rastgele denetimler yapıldığı ve yaptırıldığı,
- Özel nitelikli kişisel veri güvenliğine yönelik protokol ve prosedürler belirlendiği ve uygulandığı

İhlalden sonra alınmiş teknik tedbirler hakkında;

- Zararlı yazılımın bulunduğu sunucunun host edildiği lokasyonun dış bağlantılara kapatıldığı,
- Adli bilişim yazılımları ile sistemin denetlendiği,
- şirket dış bağlantıları kesilerek kontrollü olarak aktive edildiği,
- Sunucular üzerinde zararlı yazılımlar için forensic çalışması yapıldığı,
- Siber istihbarat verilerinin analiz edildiği,
- Gerçek zamanlı proses ve dosya hareketleri izlemeleri başlatıldığı,
- Kullanılan yedekleme sisteminin kontrollü bir lokasyona taşındığı,
- Veri sorumlusu bünyesinde daha önceden gerçekleşen ve kayıtları bulunan zararlı aktivitelerin detaylarının elde edilmesi sürecinin devam ettiği,
- Uç noktalarda (istemci ve sunucu) tehdit ve güvenlik zafiyeti avcılığına yönelik çalışmaların devam ettiği,
- Tehdit avcılığına yönelik kural tanımlarının yapılması işlemlerine devam edildiği,
- Uç nokta tespit ve müdahale aracının kurulması işlemlerinin devam ettiği,

- Uç nokta tespit ve müdahale aracına ait sensörlerin tüm uç noktalara dağıtılması işlemlerinin sürdüğü,
- Uç noktalardan verilerin sorunsuz gelmesi için gerekli konfigürasyonların düzenlemelerinin devam ettiği,
- İlk tespitlerde rastlanmamış olmasına karşın tekrardan hizmet temin edilen uzman firmadan alınan IOC bilgileri ve olaylara müdahale ekibi tarafından sağlanan kurallar aracılığıyla, sistemlerin ele geçirilmediğinin teyidine devam edildiği,
- Ele geçtiği belirlenen uç noktalardan gerekli iz ve kayıtların toplanması sürecinin devam ettiği,
- Zararlı IP ve domainlerin belirlenmesi, sistem üzerindeki kalıcılık mekanizmalarının belirlenmesi, arka kapıların tespit edilmesi ve zararlı proseslerin tespit edilmesi işlemlerinin devam ettiği,

İhlalden sonra alınmış idari tedbirler hususunda;

- Veri İhlali Müdahale Planı prosedürünün derhal olay özelinde uygulamaya alındığı,
- Yetkisiz erişim denemelerinin veri sorumlusunun bilgi teknolojileri birimi tarafından tespit edildiği an üst yönetime ve Şirket Kişisel Verilerin Korunması Komitesine ("Komite") raporlandığı,
- Komite ve üst yönetim tarafından derhal veri güvenliği ekibi kurulduğu,
- Veri ihlali yetkilisinin bu ekibe başkanlık etmek üzere atandığı,
- Siber güvenlik alanında uzman bir firma tarafından yetkilendirilen Siber Olaylara Müdahale Ekibinin, Veri Güvenliği Ekibine dâhil edildiği,
- Veri Sorumluları Sicili kaydına göre revize edilen politika, prosedür ve gizlilik taahhütlerinin güncel versiyonlarının çalışanlara iletildiği,
- Veri Sorumluları Sicili kaydına göre revize edilen politikaların güncel versiyonlarının internet sitesinde yayımlandığı

ifadelerine yer verilmiş; ihlal öncesi ve sonrası alınmış teknik ve idari tedbirlere ilişkin tevsik edici belgeler bildirim formunun ekinde Kurulun bilgilerine sunulmuştur.

Söz konusu bildirim incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 09.10.2020 tarih ve 2020/787 sayılı Kararı ile;

- İhlalin veri sorumlusunun tedbir eksikliğinden kaynaklanmayıp yaygın kullanılan bir uygulamadan kaynaklandığı; bu duruma veri sorumlusunun müdahale edemeyeceği,

- Veri sorumlusunun ihlali kısa zamanda fark etmiş olduğu,
- İhlalden etkilenen kişisel verilerin şahıs şirketi kaşelerinden ve kamuya açık kaynaklardan rahatlıkla elde edilebileceği,
- Veri sorumlusunun ihlalden etkilenen kişilere üç iş günü içerisinde bildirim gerçekleştireceğini belirttiği,
- İhlalin ilgili kişiler açısından olumsuz sonuçlar doğurma riskinin düşük olduğu,
- Veri sorumlusunun makul teknik ve idari tedbirleri almış olduğu

hususları dikkate alındığında, söz konusu ihlale ilişkin ilgili kişilere bildirim yapıldığını tevsik edici belgelerin Kuruma gönderilmesi suretiyle söz konusu veri ihlal bildiri ile ilgili olarak **Kanunun 12. Maddesi kapsamında yapılacak ilave bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 27/01/2021

Karar Tarihi : 24/11/2020

Karar No : 2020/905

Konu Özeti : Amazon Bir sigorta şirketinin kişisel veri ihlal bildirimini hakkında karar

Veri sorumlusu bir sigorta şirketinin Kuruma intikal eden yazılarında özetle;

- Veri sorumlusunun internet sayfasının bulunduğu test sunucusunun siber saldırıya uğradığı ve bu durumun aynı tarihte veri sorumlusu tarafından tespit edildiği,
- Test sunucusunda bulunan internet sayfasının kullanıcı giriş ekranından birden çok giriş denemesi yapılması sonucunda sisteme giriş sağlanabildiği,
- Gerçekleşen yetkisiz erişim sonucu uygulamanın bulunduğu veri tabanının silindiği ve silinen veri tabanı yerine fidye taleplerinin bulunduğu yeni bir veri tabanının sisteme yüklendiği,
- Veri tabanının silinmesi işleminden önce muhtemelen siber saldırıyı gerçekleştiren kişi/kişiler tarafından kopyalandığının veri sorumlusu tarafından düşünüldüğü,
- Giriş denemeleri belirli aralıklarla yapılmış olduğundan SIEM sistemi tarafından algılanmadığı,
- Yurtdışından çok fazla giriş denemesi gerçekleştiği ancak bunun herhangi bir anomaliye sebep vermediği,
- İhlalden etkilenen kişi sayısının 311 olduğu,
- İhlalden etkilenen kişisel verilerin T.C. kimlik no, isim, soy isim, e-posta, plaka bilgisi olduğu

ifadelerine yer verilmiştir.

Söz konusu kişisel veri ihlali bildirimini incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun **(Kurul) 24.11.2020 tarih ve 2020/905 sayılı Kararı ile;**

- İhlale konu test sunucusunun, veri sorumlusu nezdinde yıllık olarak yapılan sızma testleri kapsamına alınmamasının söz konusu test sunucusunda gerekli kontrollerin yapılmadığının göstergesi olduğu,
- Veri sorumlusuna ait "BT Veri Güvenlik ve Veri İhlali Prosedürü"nde tedbirler kapsamında "Periyodik aralıklarla veya ihtiyaç duyulduğunda sızma testi hizmeti olarak sistem açıklarının kontrolü sağlanmalıdır." ifadesinin bulunmasına rağmen test sunucularının prosedürdeki tedbirlere uygun bir şekilde kontrol edilmediği, söz konusu kontrollerin uygun bir şekilde yapılmadığı,

- Test sayfasının tüm dünyaya açık olarak ulaşılabilir olduğu, saldırganın 7 kez giriş denemesi sonucunda sisteme başarılı bir şekilde giriş yapmış olduğu, veri sorumlusu nezdinde kullanılan parolaların yeteri kadar karmaşık ve güçlü olmadığı,
- Veri ihlali öncesinde test aşamasında kullanılan kişisel verilerin test sunucusundaki veri tabanına kaydedildiği, veri ihlali sonrasında ise mevcut teknolojinin değiştirilerek test sunucusunda kişisel verilerin kaydedilmeden test işlemlerinin yapılabildiği dikkate alındığında veri sorumlusunun kişisel verileri veri tabanına kaydetmeden test işlemlerini yapmış olması durumunda gerçekleşen siber saldırı vakasında kişisel veri ihlalinin söz konusu olmayacağını görüldüğü,
- Veri ihlali öncesinde test sunucusuna yapılan erişimlerde sistemler arasında SSL VPN gibi güvenli iletişim sağlama yöntemlerinin kullanılmadığı, ayrıca ek güvenlik katmanı olarak erişimlerde İki Faktörlü Kimlik Doğrulama (2FA) gibi güçlü kimlik doğrulama yöntemlerinin kullanılmadığı,
- Veri ihlalden etkilenen kişisel veriler arasında, T.C. kimlik numarasının bulunduğu, ilgili kişiler için önem arz eden bir veri olduğundan söz konusu veri grubu işlenirken verilerin şifrelenerek muhafaza edilmesi durumunda verilere yetkisiz olarak erişilse bile veri ihlalinin ilgili kişiler üzerindeki olası olumsuz etkilerinin azaltılabileceği, ancak veri sorumlusunun böyle bir eylemde bulunmadığı dikkate alındığında kişisel verilerin gizlilik derecesine göre muhafaza edilmesi konusunda veri sorumlusu tarafından yeteri kadar özen gösterilmediği

hususları dikkate alınarak 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 12. Maddesinin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde veri güvenliğini sağlamaya yönelik gerekli teknik ve idari ve tedbirleri almayan Şirket hakkında Kanun'un 18. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca 300.000 TL,

Kurula ve ilgili kişilere yapılan bildirim ile ilgili olarak;

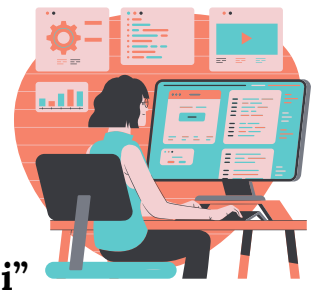
- İhlalin 28.02.2020 tarihinde tespit edildiği ve 04.03.2020 tarihinde Kurula bildirildiği dikkate alındığında Kurulun 24.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Kararı ile belirlenen veri ihlalinin öğrenilmesinden itibaren başlayan 72 saatlik süre içerisinde veri sorumlusunun Kurula bildirimde bulunmadığı,
- Geç bildirimde bulunulmasına sebep olarak ilgili teknik çalışmaların (sunucu ve firewall log kayıtlarının incelenmesi işlemleri) gecikmesinin gösterildiği,
- Veri sorumlusu tarafından veri ihlaline ilişkin veri sorumlusunun internet sitesinde duyuru yapılmış olmasının, ilgili kişilerin tespit edilmiş olması nedeniyle ilgili kişilere bildirim şeklinde kabul edilemeyeceği
- Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18.09.2019 tarih ve 2019/271 sayılı Kararına uygun olarak ilgili kişilere bildirim yapılmadığı

dikkate alınarak, veri sorumlusunun Kanun'un 12. Maddesinin (5) numaralı fıkrasında yer verilen "en kısa sürede" (24.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Kurul kararında belirtilen 72 saatlik süre içerisinde) bildirimde bulunma yükümlülüğüne aykırı hareket etmesi ve 18.09.2019 tarih ve 2019/271 sayılı Kurul Kararına uygun şekilde ilgili kişilere bildirimde bulunulmamış olması nedeniyle Kanun'un 18. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca veri sorumlusu hakkında 30.000 TL,

olmak üzere **toplam 330.000 TL idari para cezası** uygulanmasına karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021
Karar Tarihi : 26/12/2019
Karar No : 2019/393
Konu Özeti : 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabii olarak çalışanlara “Personel Gizlilik Sözleşmesi” imzalatılması hakkında.

- Bilindiği üzere Anayasanın 128. Maddesi; “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.” hükmünü, 129. Maddesi ise; “Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.” hükmünü amirdir. Anılan Anayasa maddeleri, kamu hizmetlerinin Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceğini, memurların bu görevleri yürütürken Anayasa ve kanunlara sadık kalma zorunluluğunu haiz olduğunu ve memurlara ilişkin haklar ve yükümlülüklerin kanunla düzenleneceğini açıkça hükme bağlamıştır. Konuya ilişkin ayrıntılı düzenlemelere ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer verilmiştir.
- 657 sayılı Kanunun “Kapsam” başlıklı 1. Maddesine göre, bu Kanunun kapsamına; Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar girmektedir. Sözleşmeli ve geçici personel için ise, 657 sayılı Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanacaktır. 657 sayılı Kanunun 2. Maddesi gereğince, bu Kanunun amacı; Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenlemektir. 657 sayılı Kanunun “Ödevler ve Sorumluluklar” başlıklı İkinci Bölümünde, Devlet memurlarına ilişkin oldukça ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Bu Kanunun 6. Maddesi; “Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar. Devlet memurları bu hususu “Asli Devlet Memurluğuna” atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki “Yemin Belgesi”ni imzalayarak göreve başlarlar.” hükmünü; 11. Maddesi; “Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.” hükmünü; 12. Maddesi; “Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.” hükmünü amirdir. Anayasanın 128. ve 129. Maddeleri ile paralellik arz eden bu hükümlerle, Devlet memurlarının görevlerini icra ederken kanun ve diğer mevzuatla bağlı oldukları açıkça düzenlenmiştir.

Devlet memurlarının görevleri sebebiyle bir zarara sebebiyet vermeleri halini ise, 657 sayılı Kanunun 12. ve 13. Maddeleri düzenlemiş olup, anılan maddelerde; “Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.” ve “Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.” hükümleri yer almaktadır. Görüldüğü üzere; Devlet memurlarının idare nezdinde bir zarara sebebiyet vermesi halinde, bu zararın giderilmesine ilişkin açık bir kanun hükmünün olmasının yanı sıra; memurlarca kişilere zarar verilmesi hali de ayrıca düzenlenmiştir. Kişilerin bir zarara uğraması halinde, memur hakkında değil ilgili idare hakkında dava açılmakta ve daha sonra o idare ilgili memura rücu edebilmektedir. 13. Maddenin gerekçesinde; “Bu madde, kamu hukukuna tabi görevler bakımından idare edilenlere verilecek zararlar konusundaki sorumluluğu düzenlemekte ve bu bakımdan «idare ile memur» arasındaki sorumluluk münasebetlerini düzenleyen 11. Maddeden farklı bir nitelik taşımaktadır. Buradaki esas, yalnız memurların görevleri dolayısıyla değil, kamu hukukuna tabi bütün görevler dolayısıyla mevcut olduğu için, bu maddede «Devlet memuru» deyimini yerine «personel» deyimini kullanılmıştır. Hususi hukuka tabi hizmetlerde çalışan personel bakımından, tabî, hususi hukuk esasları uygulanacaktır.

Maddedeki teminat iki açıdan incelenmelidir. Her şeyden önce, idare edilenler lehine bir teminat mevcuttur. İdare edilenler, kamu hukukuna tabi görevler dolayısıyla kendilerine verilmiş olan zararlarda, doğrudan doğruya görev sahibi kurum aleyhine dâva açabilecekler ve böylece asıl ödeme kabiliyeti olan bir davalı bulmuş olacaklardır. Aksi takdirde, özellikle büyük zararlar bakımından, davayı kazansalar bile, ödeme kabiliyeti olmayan bir memurla karşı karşıya kalmaları mümkündür. Halbuki maddedeki şekliyle, her zaman için karşılarında ödeme kabiliyetine sahip bir kurum bulabileceklerdir.

İkinci teminat, memur, daha doğrusu «Kamu hukukuna tabi hizmetlerle görevli personel» bakımındandır. Bu gibi personel, görevlerini yerine getirirken, daimî bir tazminat tehdidi altında kalmayacaklar ve dolayısıyla kamu hizmetlerinin çok ağır görülmesi gibi bir sakıncayla karşılaşmayacaktır. Ancak, daimî olarak ve ilk elden dava tehdidi altında bulunmamak, memurların tamamıyla sorumsuz hareket edebilecekleri şeklinde anlaşılmalıdır. Bu madde ile memur, mütemadiyen mahkemelerde kendi aleyhine açılmış davalarla uğraşmaktan korunmuştur ama görevleri dolayısıyla idareye vermiş olduğu zararlardan ötürü idareye karşı olan sorumluluğu devam etmektedir. Zira, 11. Maddedeki «Zarar», memurun gerek doğrudan doğruya idareye vereceği zararları, gerekse başkalarına zarar ıka etmek ve idareyi bu zararı tazmin mecburiyetinde bırakmak suretiyle sebep olacağı zararları kapsamaktadır. Bu son durumda, 12. Maddenin son fıkrası hükmüne göre, idarenin haksız fiil sonucundaki genel hükümler çerçevesinde sorumlu personele rücu hakkı saklı kalmaktadır.” açıklamaları yer almaktadır. Bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere; memurun bir zarara sebep olması halinde, bu zararın tazmini için doğrudan memur aleyhine değil de idare aleyhine dava açılmasının temelinde, hem zarara uğrayanın zararını tazmin kuvvetini haiz bir kişi ile karşılaşmasının istenilmesi hem de memurun görevini ifa ederken sürekli olarak tazmin baskısı altında hissetmesinin önlenmesinin istenilmesi yatmaktadır.

Bu açıklamalar doğrultusunda görülmektedir ki; gerek Anayasa gerek 657 sayılı Kanun, yukarıda yer verilen hükümleri çerçevesinde, gizlilik sözleşmesi ile ulaşılmak istenen amacı karşılayacak nitelikte düzenlemeyi haizdir.

• 657 sayılı Kanun hükümlerinin yanı sıra, Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik'in **(Yönetmelik)** 4. Maddesi; *"Memurlar görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek; Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almakla görevli ve sorumludurlar. Memurlar, bu görev ve sorumlulukların yerine getirilmemesi sebebiyle doğan zararları bu yönetmelikte belli edilen usul ve esaslar uyarınca tazminle mükelleftirler."* hükmünü amir olup; Yönetmeliğin devamında yer alan maddelerde memurlarca verilen zararların giderilme usul ve esasları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Kaldı ki, Anayasanın 40. Maddesinde de; *"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."* denilmek suretiyle memurun tesis ettiği bir işlem dolayısıyla kişilerin bir zarara uğraması halinde, bu zararın Devlet tarafından tazmin edileceği, yani doğrudan ilgili memura başvurulmayacağı, gerekmesi halinde zararı tazmin eden Devletin ilgili memura rücu edeceği hükme bağlanmıştır. Böylelikle hem Anayasada hem 657 sayılı Kanunda hem de Yönetmelikte memurların görevleri sebebiyle bir zarara sebebiyet vermeleri hali ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup; bu zararın giderilmesi Devlete yükletilmiştir. Bu noktada belirtmek gerekir ki, kamu kurum ve kuruluşlarında 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun **(Kanun)** ilgili maddeleri çerçevesinde kişisel verilerin işlenmesi, aktarılması vb. durumlarda bir veri güvenliği ihlali olması, bundan ötürü kişilerin yahut idarenin zarara uğraması halleri de yukarıda açıklanan hükümler çerçevesinde değerlendirilebileceğinden 657 sayılı Kanun kapsamında çalışan kişilerle ayrıca bir personel gizlilik sözleşmesinin imzalatılması suretiyle bu sorumluluğun düzenlenmesi uygun olmayacaktır.

• 657 sayılı Kanunun 16. Maddesinde yer alan; *"Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, hususi işlerinde kullanamazlar. Devlet memurları görevleri icabı kendilerine teslim edilen resmi belge, araç ve gereçleri görevleri sona erdiği zaman iade etmek zorundadırlar. Bu zorunluluk memurun mirasçılara da şamildir."* düzenlemesi ile Devlet memurları için görevlerine ilişkin resmi belgelerin yetki verilen mahallerin dışına çıkarmaması ve görevlerinin sona ermesi ile bu belgeleri teslim etmesi zorunluluğu getirilmiştir. Böylelikle, göreve ilişkin resmi belgelerin güvenliği temin edilmek istenilmiştir.

• Bununla birlikte, gerek Kişisel Veri Güvenliği Rehberinde gerek Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/01/2018 tarihli 2018/10 sayılı Kurul kararında bahsi geçen personel gizlilik sözleşmesi imzalatılması hususu, daha ziyade bir işverenin emir ve talimatları doğrultusunda iş akdine bağlı olarak çalışanlar yahut kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanuna tabi olmaksızın çalışanlar için uygulanabilecektir.

- Sonuç olarak; Anayasa, 657 sayılı Kanun ve ilgili ikincil mevzuat kapsamında Devlet memurunun başlıca ödevi (yükümlülüğü) Anayasaya, kanunlara sadık kalarak görevini ifa etmektir. Dolayısıyla, kişisel verilere ilişkin tesis edilen iş ve işlemlerde de 6698 sayılı Kanun hükümlerine uygun davranma yükümlülüğü, bu yükümlülüğe aykırı davranması halinde gerek idareye gerek kişilere verdiği zararlardan ötürü sorumluluğu söz konusudur. Bir başka ifadeyle, bu kişilerin yükümlülükleri hâlihazırda 657 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklerle belirlenmiş olup; 6698 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliklere uygun hareket etmeleri görevlerini ifa ederken uymaları gereken başlıca yükümlülüklerindedir. Yukarıda yer verilen gerekçelerle, kamu kurumu nezdinde 657 sayılı Kanun kapsamında çalışan ve kişisel veri işleyen personele kişisel verilerin korunmasına yönelik ayrıca bir gizlilik sözleşmesi imzalatılması uygun olmayacaktır. Ancak bu noktada önemle belirtmek gerekir ki, kişisel verilerin korunması hakkının bir temel hak ve özgürlük olarak yakın tarihte iç hukukumuzda düzenleme altına alınmış olduğu gözetildiğinde, 657 sayılı Kanun kapsamında çalışan personele, kişisel verilerin korunması hakkı kapsamında uymaları gereken usul ve esaslara dair bilgilendirici mahiyette bir metin tebliğ edilmesi ve bu konuda periyodik eğitimler düzenlenmesi uygun olacaktır.

Yayın Tarihi : 11/02/2021
Karar Tarihi : 27/01/2020
Karar No : 2020/59
Konu Özeti : **İlgili kişinin ortağı olduğu şirkette kullandığı e-posta adresine izinsiz ve hukuka aykırı olarak erişilmesi**

Kuruma intikal eden bir şikâyetle, ilgili kişinin ortağı bulunduğu .....Ltd. Şti bünyesinde kullanmakta olduğu (ismininbaşharfivesoyadı)@şirketadı.com.tr şeklindeki ve kişisel verilerinin de bulunduğu kişisel e-posta hesabına izinsiz ve hukuka aykırı olarak erişildiği, erişim ayarlarının değiştirildiği, söz konusu e-posta hesabına ait tüm verilerin silinmesi ve kaldırılması konusunda bu e-posta hesabının bulunduğu IP adreslerinin sahibi veri sorumlusu ... Menkul Kıymetler AŞ'den noter kanalıyla talepte bulunulduğu; ancak, talebin reddedildiği belirtilerek, söz konusu hususlara ilişkin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde e-posta hesabının bulunduğu IP adreslerinin sahibi veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- Şikâyet edilen veri sorumlusunun Genel Müdürünün aynı zamanda ilgili kişinin ortak olduğu .....Ltd. Şti'nin diğer ortağı ve yetkili müdürü olduğu,
- Ticari işlerin takip edilmesi için ortağı olduğu şirketin müdürü sıfatıyla söz konusu e-posta adresinin ilgili kişiye tahsis edildiği, ortağı olduğu şirkete ait işlemlerin ilgili kişi tarafından takip edilmekte olmasına rağmen ilgili kişinin gerçekleştirdiği işlem ve kayıtlar hakkında hiçbir bilgi vermemesi, genel kurul davetine de icabet etmemesi üzerine şirket Genel Müdürünün, ilgili kişinin gerçekleştirdiği işlemleri ve yazışmalarını bulmak amacıyla şirket e-posta sunucusundan şirkete ait info@şirketadı.com.tr e-posta adresinin yazışmalarına bakıldığı, Asliye Ticaret Mahkemesinin dosyasına konu ve şirket gelirlerinin suiistimaline ilişkin e-posta yazışmalarına, ilgili kişinin hesabına erişilmek suretiyle değil ilgili kişinin kendisinin talebiyle önceden dâhil edildiği e-posta hesabının sunucu yedeklerinden ulaşıldığı,
- E-posta ve eki kayıtları, yevmiye defteri ve fatura kayıtları ile şirketin gelirlerinin yatırıldığı banka kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda, ilgili kişinin geçmiş yıllarda müdürlük görevini kötüye kullanarak şirket gelirlerinden bir kısmını muhtelif banka hesaplarına transfer ettiğinin tespiti üzerine Asliye Ticaret Mahkemesi nezdinde dava açıldığı,
- E-posta hesabının bulunduğu IP adreslerinin sahibi veri sorumlusu şirket genel müdürü hakkında, ilgili kişinin söz konusu e-posta hesabının izinsiz olarak ele geçirildiği ve söz konusu hesaptaki kişisel bilgilerinin tümünün alenileştirildiği ve başkaca kişilerle paylaşıldığı, böylece ilgili kişinin 6698 sayılı Kanun kapsamındaki haklarının açıkça ihlal edildiği yönünde Savcılığa yaptığı şikâyet başvurusuna ilişkin olarak, "*şirket ortakları tarafından şirkete ilişkin iş ve işlemler için kullanıldığında şüphe bulunmayan maillerin kişisel içerik taşımayacağı,*

şirket serverlarından elde edilen bilgilerin hukuk ve ceza yargılamasına delil olarak sunulmasının suç teşkil etmeyeceği, müşterinin şirket iş ve işlemleri dışındaki kişisel verilerinin başkaca bir ortamda kullanıldığı, yayıldığı vb. bir iddiasının da bulunmadığı, yine şirket mail içeriklerinden özel hayatına ilişkin bilgi ve veri elde edildiğine dair bir iddiasının da bulunmadığı, iddia edilen suçların ise unsurları itibariyle oluşmadığı” gerekçesiyle kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği,

- Mülkiyeti, ortağı olduğu şirkete ait olan ve faturası şirket tarafından ödenen e-posta hesabının ilgili kişiye, şirkete ait işlemlerin takibi ile sözleşme ve ödeme işlemleri için tahsis edildiği ve kişisel bir e-posta hesabı olmadığı,
- İddia edildiği gibi, söz konusu şirket uzantılı e-posta adresine hukuka aykırı bir erişimin gerçekleşmediğinin gerek Asliye Ticaret Mahkemesinin gerekse Savcılığın kararları ile sabit olduğu ve “server yedek” kayıtlarından elde edilen e-postaların, ilgili kişinin müdürlükten azil, şirketi uğrattığı zararın tazmini ve ticari kayyım atanması talepli açılan davalarda delil olarak yalnızca Mahkemeye ve suç duyurusu esnasında da Savcılığa sunulduğu,
- İlgili kişinin, müdürlük yetkisinin tedbiren kaldırılması ve yerine yönetici kayyım atanması sonrasında söz konusu adresine erişildiği ve erişim ayarlarının değiştirildiği iddiasının gerçeğe aykırı olduğu ve Kurumu yanıltmaya yönelik olduğu; bu yöndeki iddianın Mahkeme ve Savcılık tarafından reddedildiği,
- İlgili kişinin söz konusu e-posta adresine ait tüm verilerin yedekleriyle kopyalarının silinmesi yönündeki talebinin, şirket mailini kullanarak şirket aleyhine işlemiş olduğu zarar doğurucu, şirket gelirlerini zimmete geçirme ve suç teşkil eden fiillerine ilişkin delilleri Mahkemede ortadan kaldırma, bu delilleri karartma, hukuken geçersiz kılabilme amacına dönük olduğundan reddedildiği ve bunun hukuka uygun olduğu,
- Şikayet edilen e-posta hesabının bulunduğu IP adreslerinin sahibi şirketin Kanun ve Türk Ceza Kanunu (TCK) uyarınca işlediği bir suç veya kabahatinin bulunmadığı, TCK'nın 26/1 maddesi gereğince, hakkını kullanan kimseye ceza verilemeyeceği; şikayet edilen şirket genel müdürünün, aynı zamanda ilgili kişinin ortak olduğu şirketin de ortağı ve yetkili müdürü olması sebebiyle, Türk Ticaret Kanununun 626 ncı maddesi hükmü uyarınca müdürlük görevini yerine getirebilmek ve şirket menfaatini korumak için şirkete ait sözleşme ve müşteri yazışmalarını denetlemek yükümlülüğünün bulunduğu, şirketin diğer müdürü olan ilgili kişinin hesap vermekten kaçınması üzerine, şirket uzantılı mail adresinin yedek kayıtlarının denetlenmesinin Kanuna ve hukuka uygun olduğu

belirtilmiştir.

İlgili kişinin şikayeti, veri sorumlusunun savunması ve ilgili mevzuat hükümlerinin birlikte incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/01/2020 tarih ve 2020/59 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 4. Maddesinde kişisel verilerin işlenmesinde uyulacak genel ilkelerin, 5. ve 6. Maddelerinde de kişisel veriler ile özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarının belirlendiği, bu çerçevede, ad, soyad, adres, telefon numarası, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, doğum tarihi gibi kişisel verilerin herhangi bir veri sorumlusu tarafından işlenmesinin ancak açık rızanın bulunması ya da Kanunda belirtilen açık rıza dışı diğer hallerin varlığında mümkün bulunduğu,
- Kanunun “Kişisel verilerin işlenme şartları” başlıklı 5. Maddesi hükmü uyarınca, kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği; ancak kişisel verilerin
  - a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
  - b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
  - c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
  - ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
  - d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
  - e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işleminin zorunlu olması.
  - f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması” şartlarından birinin varlığı halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebileceğinin hükme bağlandığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Kişinin ortağı olduğu şirkete ilişkin hakların korunması amacıyla söz konusu e-posta adresine ilişkin sunucu yedek kayıtlarından elde edilen kişisel verilerin Kanunun 5. Maddesinin (2) numaralı fıkrasının (e) bendinde yer alan “... bir hakkın tesisi, kullanılması ve korunması kapsamında veri işleminin zorunlu olması” kapsamında işlendiği ve kişisel veriler kullanılarak Asliye Ticaret Mahkemesi nezdinde açılan dava nedeniyle gerçekleştirilen kişisel veri işleme faaliyetinin ise Kanunun 28. Maddesinin 1 numaralı fıkrasının (d) bendi hükmü kapsamında olduğu değerlendirildiğinden **söz konusu şikayet ile ilgili Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 11/02/2021
Karar Tarihi : 27/01/2020
Karar No : 2020/63
Konu Özeti : Beyaz Kod uygulaması kapsamında işlenen kişisel veriler

Kuruma ilgili kişi tarafından Kuruma yapılan şikâyette özetle, babasının tedavisi için gittikleri hastanede hastane görevlileri ile arasında yaşadığı tartışma sonucunda barkot alamadan hastaneden ayrılmak durumunda kaldığı, bahse konu hastane görevlilerinin yaşanan tartışma olayından 1 yıl 3 ay sonra tutanak tuttuğu, daha sonra bu tutanak aracılığıyla savcılığa suç duyurusunda bulunulduğu, bu sebeple adli para cezasına mahkûm edildiği ve vekâlet ücreti ödemek zorunda kaldığı, hastane görevlilerinin kamu gücünü kullanarak ilgili kişinin açık rızası olmaksızın adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası bilgilerini hastane verilerinden alarak olay yeri tutanağına işlediği, bu durumun 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (Kanun) aykırılık teşkil ettiği belirtilerek, konunun incelenmesi talep edilmiştir.

Şikâyet dilekçesi ekinde yer alan veri sorumlusunun konuya ilişkin yapmış olduğu başvuru çerçevesinde ilgili kişiye verdiği cevapta özetle,

- Hasta kayıt sürecinde yaşanan olay ile ilgili olarak tutanak tutulduğu, Sağlık Bakanlığının Hukuk Müşavirliğinin Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulamasına dair 2016/3 Genelgesine göre işlem başlatılarak, Cumhuriyet Savcılığına bildirim yapıldığı,
- Ayrıca Kanunun 6. Maddesi gereğince, kişisel verilerin sadece sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından paylaşıldığı

ifade edilmiştir.

Başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- Hastanede yaşanan tartışma sonucunda veri giriş elemanı tarafından Beyaz Kod verildiği, bu sebeple, Beyaz Kod tutanağının tutulduğu, söz konusu tutanak tutulurken ilgili kişinin kimlik bilgilerinin tutanağa işlendiği, kimlik bilgileri işlenmeden Beyaz Kod tutanağının tutulmasının mümkün olmadığı,
- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5. Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm ile söz konusu kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu

İfade edilmiştir.

Söz konusu iddiaların incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/01/2020 tarih ve 2020/63 sayılı Kararında;

- Kişisel verilerin işleme şartlarının düzenlendiği Kanunun 5. Maddesinin birinci fıkrasında; kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğinin, ikinci fıkrasında ise kişisel verilerin *kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenmesinin mümkün olduğunun hükme bağlandığı,*
- Taraflar arası yaşanan tartışma sonucunda veri sorumlusu nezdinde Beyaz Kod uygulaması kapsamında hastane görevlileri tarafından ilgili kişiye ait kişisel verilerin işlendiği,
- Öte yandan, 2/11/2011 tarih ve 28103 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Hukuki Yardım" başlıklı 54. Maddesinin birinci fıkrasında, *"Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında; sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu görevlerden dolayı personele karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülmekte olan işlemler ve davalarda personelin talebi üzerine Bakanlık ve bağlı kuruluşlarınca hukukî yardım yapılır. Bakanlık ve bağlı kuruluşları merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye teşkilatı kadrolarında bulunan hukuk birimi amirleri, hukuk müşavirleri ve avukatlar, ayrıca vekâletname ibraz etmeksizin ilgili personeli vekil sıfatı ile temsil eder. Bu yardımın usûl ve esasları Bakanlıkça belirlenir."* hükmünün yer aldığı,
- Bununla birlikte, Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulamasına dair 2016/3 Genelgesi ile Beyaz Kod uygulamasına başlandığı, bu doğrultuda, sağlık personelinin hukuki yardımdan faydalanabilmesi adına "Beyaz Kod Kullanım Kılavuzu 2.0" kapsamında, şiddete maruz kalan çalışanın, adli süreçlerde kanıt teşkil etmesi açısından olaya tanık olan diğer personel ile birlikte, olayı anlatan ve belgeleyen bir tutanak düzenlemesi gerektiğinin ifade edildiği,
- Uygulamada yürütme organının Anayasada öngörölmüş düzenleyici işlemlere ek olarak, genel, soyut ve objektif hukuk kuralları öngörebildiği, bu tür düzenleyici işlemlere "adsız düzenleyici işlemler" denildiği, genelgelerin de bunlardan biri olduğu

değerlendirmelerinden hareketle,

- İlgili kişi ile hastane görevlileri arasında yaşanan tartişma neticesinde yaşanan olayla ilgili hastane görevlilerince tutanak tutulduğu, sonrasında hastane görevlilerince ilgili kişi hakkında Savcılığa suç duyurusunda bulunulduğu, bu kişilerce kamu gücü kullanılarak açık rızası olmaksızın ad, soyad ve T.C. kimlik numarası bilgilerinin hastane verilerinden alınarak olay yeri tutanağına 1 yıl 3 ay sonra işlendiği, bu şekilde temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiği gerekęesiyle hastaneye başvurduğu; hastanenin vermiş olduğu cevapta ise, ilgili kişinin babasının tedavisinin eksiksiz planlanıp yapıldığı, olay ile ilgili tutanağın 1 yıl 3 ay sonra değil, olayla aynı gün tutulduğu, Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliği Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulamasına dair 2016/3 Genelgesine göre işlem başlatılarak Cumhuriyet Savcılığına bildirildiği; ayrıca Kanunun 6. Maddesi uyarınca kişisel verilerin, hastane kapsamında sır saklamakla yükümlü bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından paylaşıldığı yanıtları karşısında ilgili kişinin Kuruma yaptığı şikâyet başvurusunun, veri sorumlusundan alınan bilgi ve belgeler ve yukarıda belirtilen hukuki gerekęeler çeręevesinde incelenmesi sonucunda; söz konusu kişisel verilerin Kanunun 5. Maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendi uyarınca veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi kapsamında işlendiği kanaati oluştuğundan, söz konusu şikyete ilişkin **Kanun kapsamında yapılacak bir işlem olmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 08/12/2020

Karar No : 2020/927

Konu Özeti : Üniversitede öğretim üyesi olarak görev yapmakta olan bir kişinin aynı üniversitede açılan akademik kadroya aile yakınının alınmasında usulsüzlük bulunduğu hususunda yapılan haberlerin arama motorunda ilgili kişinin adı ve soyadı ile arama yapıldığında listelenmemesine yönelik talebi

İlgili kişinin şikâyet başvurusunda özetle; üniversitede öğretim üyesi olarak görev yaptığı, görev yapmış olduğu bölümde akademik kadro ilanı verildiği, kadro için sınavların usulüne uygun şekilde yapıldığı ve kadro için aile yakınının sınavlarda başarılı olduğu, ancak sosyal medyada bu kadro işe alımı ile ilgili doğru olmayan haberlerin yapıldığı ve üniversitenin tepkiler üzerine soruşturma başlattığı, soruşturma sonucunda bir usulsüzlük olmadığının üniversite tarafından tespit edildiği, haberlerin kaldırılması talebi ile arama motoruna başvuruda bulunduğu ancak arama motoru tarafından URL'ler hakkında herhangi bir işlem yapılmamasına karar verildiği ve ilgili kişinin kaldırma talebini söz konusu siteyi kontrol eden web yöneticisine gönderebileceği bilgisinin tarafına iletilindiği, dolayısıyla arama motoru tarafından ilgili kişinin talebinin karşılanmadığı, bu kapsamda yapılan haberlerin aile yakınının ve kendisinin kamuda görev yapmasını ve hayatını olumsuz yönde etkilediği belirtilerek söz konusu içeriklerin arama motorunda indekslenmeyecek şekilde teknik düzenlemeye tabi tutulması talep edilmektedir.

Bahse konu şikâyet başvurusuna ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından alınan 08/12/2020 tarih ve 2020/927 sayılı Kararda aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir;

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemek olup Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3. Maddesinde kişisel verinin, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi, veri sorumlusunun kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, kişisel verilerin işlenmesinin ise kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade ettiği belirtilmiştir.

Kanunun “Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hâle Getirilmesi” başlıklı 7. Maddesinin birinci fıkrası “Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.” hükmünü haizdir.

Kanunun “İlgili Kişinin Hakları” başlıklı 11. Maddesinin birinci fıkrasında “Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, e) 7. Maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme, haklarına sahiptir.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun “Kişilerin Ad ve Soyadı ile Arama Motorları Üzerinden Yapılan Aramalarda Çıkan Sonuçların İndeksten Çıkarılmasına Yönelik Talepler”e ilişkin olarak almış olduğu 23.06.2020 tarih ve 2020/481 sayılı Kararı ile;

- Arama motorlarının, üçüncü taraflara ait internette topladıkları verilerin işlenmesinin amaç ve vasıtalarını belirledikleri göz önünde bulundurularak Kanunun 3. Maddesinde yer verilen tanım çerçevesinde veri sorumlusu olarak kabul edilmesine,
- Arama motorunun işletmecisinin otomatik, düzenli ve sistematik olarak internette yayınlanan bilgiyi bulduğu, daha sonra kendi indeksleme programları çerçevesinde alıp, kaydedip, organize ettiği kişisel verileri arama sonuçlarının listesi formunda düzenlediği, sunucuları üzerinde sakladığı, belirli durumlarda açıkladığı ve kullanıcılarına sunduğu dikkate alındığında arama motorları tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında ‘kişisel veri işleme’ faaliyeti olarak değerlendirilmesine,
- Kanunun başvuru ve şikâyet hakkına ilişkin hükümlerinde belirtilen usul ve süreler esas alınarak ilgili kişilerin, arama sonuçlarının indeksten çıkarılmasına yönelik talepleri ile ilgili olarak öncelikle arama motorlarına başvuruda bulunmaları, veri sorumlusu arama motorlarının söz konusu talepleri reddetmeleri veya başvuru sahibine cevap vermemeleri halinde ilgili kişilerce Kurula şikâyette bulunabileceklerine,
- İlgili kişinin arama motorları üzerinden kendi ad ve soyadı ile yapacağı bir arama sonucunda gösterilen sonuçların indeksten çıkarılması gerektiğine yönelik yapılacak değerlendirmede, ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile kamunun söz konusu bilgiyi edinmesinden sağlayacağı menfaatler arasında bir denge testi yapılması, yarışan menfaatlerden hangisinin ağır bastığının gözetilmesi ve bu değerlendirme yapılırken öncelikli olarak karar ekinde yer verilen açıklamaların dikkate alınması ancak bu konudaki şikâyetlerin değerlendirme sürecinde dikkate alınacak kriterlerin bunlarla sınırlı olmayacağı, her somut olay özelinde Kurulca ilave ölçütlerin de gündeme gelebileceğine,

- İlgili kişilerin, arama motorları üzerinden kendi ad ve soyadları ile yapılacak aramalar neticesinde gösterilen sonuçların indeksten çıkarılmasına yönelik taleplerinin veri sorumlusu arama motorları tarafından reddedilmesi veya taleplerine cevap verilmemesi halinde Kurula başvuruda bulunulurken aynı zamanda doğrudan yargı yoluna başvurmalarının da mümkün bulunduğuna

karar verilmiştir.

Kişilerin ad ve soyadı ile arama motorları üzerinden yapılan aramalarda çıkan sonuçların indeksten çıkarılmasına ilişkin değerlendirmede dikkate alınacak ve her somut olay üzerinde incelenecek kriterler de Kurulun bahse konu Kararı ile belirlenmiş olup bunlar; ilgili kişinin kamusal yaşamda önemli bir rol oynaması, arama sonuçlarının öznesinin çocuk olması, bilginin içeriğinin doğruluğu, bilginin kişinin çalışma hayatı ile ilgisi, bilginin ilgili kişi hakkında hakaret, onur kırıcı, iftira niteliğine sahip olması, bilginin özel nitelikli kişisel veri niteliği taşıması, bilginin güncelliği, bilginin kişi hakkında önyargıya sebep olması, bilginin kişi açısından risk doğurması, bilginin kişinin kendisi tarafından yayımlanma durumu, içeriğin gazetecilik faaliyeti kapsamında işlenen verileri kapsamaması, bilgilerin yayınlanmasında yasal zorunluluk olması, bilginin ceza gerektiren bir suçla ilgili olması şeklinde belirlenmiştir.

Bu kapsamda, ilgili kişinin arama motorundan adı ve soyadı ile bağlantılı sonuçların kaldırılmasına yönelik talebinin değerlendirilmesi neticesinde;

- İlgili kişinin kamu üniversitesinde görev yapmakta olduğu, başvuru konusu hususlarda ilgili kişinin aile yakınının işe alınması ile ilgili usulsüzlük iddiaları sonucunda üniversite tarafından soruşturma açıldığı bilgisinin doğru olduğu, söz konusu bağlantılarda yer alan haberin ilgili kişinin çalışma yaşamına ilişkin olduğu ve ilgili kişinin hâlihazırda aynı işi yaptığı, bilgilerin özel nitelikli kişisel veri niteliği taşımadığı, yapılan haberlerin 2020 tarihli olduğu, dolayısıyla güncel olduğu, bilginin kişi açısından risk doğurmadığı ve içeriklerin gazetecilik faaliyeti kapsamında değerlendirilebileceği, öte yandan, bilginin kişi hakkında ön yargıya sebep olabileceği ancak bunun kanıtlanabilir nitelikte olmadığı, ilgili kişiye ilişkin bilgilerin yayınlanmasında yasal zorunluluk bulunmadığı, bilginin kişinin kendisi tarafından yayımlanmadığı, bilginin ceza gerektiren bir suçla ilgili olmadığı hususları göz önünde bulundurularak ilgili kişi hakkında yayınlanan içeriklerin arama motorundan kaldırılması yönündeki talebine ilişkin olarak veri sorumlusu tarafından yapılan işlemin 23.06.2020 tarih ve 2020/481 sayılı Kurul Kararı ekinde yer alan kriterler açısından yerinde olduğuna, bu kapsamda **söz konusu şikayet ile ilgili olarak Kanun kapsamında tesis edilecek bir işlem bulunmadığına,**
- Diğer taraftan ilgili kişinin haber içeriğinin gerçeği yansıtmadığına yönelik iddialarının ise **yargı mercileri nezdinde ileri sürülmesi gerektiğine**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 01/12/2020

Karar No : 2020/915

Konu Özeti : Belediyede memur olarak görev yapan ilgili kişinin, veri sorumlusu bünyesinde işe giriş çıkış takibinin biyometrik veri işlenerek yapılması

Kurula intikal eden şikâyetle ilgili kişi tarafından veri sorumlusu bünyesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında çalışan memur olduğu, veri sorumlusu bünyesinde personel giriş çıkışlarının takibi için parmak izi okuma cihazları ile kişisel verilerinin, her personel için parmak izi bilgilerinin alındığı ve sisteme tanıtıldığı, bu konudaki uygulama için kendisine ait olan parmak izi bilgilerinin veri sorumlusunun kayıt sisteminden, kağıt ortamından ve elektronik ortandan silinmesi ve kendisine bilgi verilmesi talebiyle veri sorumlusuna başvuru yaptığı; kendisine verilen cevapta sistemlerinden bu bilgilerin silinemeyeceğinin beyan edildiği, parmak izi bilgilerinin onayı olmadan işlenemeyeceği ve resmi başvuru yapmasına rağmen verilerinin silinmesi isteğinin kabul edilmediği belirtilmiştir.

Başlatılan inceleme çerçevesinde söz konusu iddialara ilişkin olarak veri sorumlusunun savunması istenilmiş olup alınan cevabi yazıda

- Tüm birimlerde tutulan kişisel veriler üzerinde Kanun kapsamında çalışmalara 2018 yılında başlandığı, irtibat kişilerinin belirlenerek personelin bu konu hakkında eğitim, e-posta ve duyuru panolarına asılan aydınlatma metinleriyle bilgilendirildiği ve kişisel verilerin korunması ve işlenmesine dair politika ve prosedürlerin hazırlandığı, ayrıca yapılan işlemlerin tamamlanması ve devamında işletilmesi, 6698 sayılı Kanuna ve standartlara uygun yapıldığının ölçülebilmesi hususunda Bağımsız Denetim Firması tarafından denetlenerek BS10012-2009 Veri Koruma ve Kişisel Bilgi Yönetim Standardı Sertifikası ile belgelendirildikleri,
- Başkanlığa ait Kültür Merkezleri, Bilgi Evleri, Spor Salonları vb faaliyet gösteren çok sayıda tesisin bulunduğu, iştirak personeli dahil olmak üzere 2302 kişinin istihdamının sağlandığı, kişisel verilerin korunmasına yönelik yapılacak başvuru ve taleplerin usulüne ilişkin ..... Belediyesi Kişisel Verilerin İşlenmesi Duyuru Aydınlatma Metninin, Başkanlığın resmi web sitesi üzerinden ilan edildiği, ... Belediyesi Kişisel Verilerin Korunması Başvuru Formunun doldurularak hangi yöntemlerle başvuru yapılacağına duyurulduğu, Başkanlık personeline ise hizmet içi eğitimlerle konuya ilişkin bilgilendirmenin yapıldığı,
- İlgili kişiye ait başvuruda Kişisel Verilerin Korunması Başvuru Formunun bulunmaması, başvurunun veri sorumlusu görevini yürütmekte olan personele ulaştırılmaması ve çalıştığı Müdürlüğe verilmiş olan dilekçenin İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğüne Bilgi ve Belge Talebi konulu başvuru olarak gönderilmesi nedeniyle ilgiliye ait başvurunun Kanun kapsamında değerlendirilmediği, buna bağlı olarak verilen cevap yazısında kamu kaynaklarını etkin ve verimli kullanabilmek amacıyla personelin işe giriş çıkışlarının takibi için parmak izinin kullanıldığı herhangi bir şaibeye mahal vermeden verinin temin edildiği ve üçüncü kişilerle paylaşılmasının teknik olarak mümkün olmadığı bildirildiği, alınan parmak izi şablonunun silinemeyeceğine dair herhangi bir ifadenin ise kullanılmadığı,

- Başkanlıkça uygulanmakta olan PDKS sistemi gereği personelden alınan parmak izlerinin salt mesai kontrollerinde kullanıldığı, mesai kontrolü için ayrıca sicil numarası ve şifreli giriş, ıslak imzalı form yöntemlerinin kullanıldığı, covid-19 salgını sebebiyle halihazırda müdürlüklerde personel kontrolünün listelerin ıslak imzalanması metodu ile sağlandığı, parmak izi sisteminin devre dışı olduğu, parmak izi tanıma algoritmasının temel işlevinin parmak izinin çıkartılması ve karakterlerin eşleştirilmesi olduğu, parmak izinin çıkartılmasıyla kastedilenin parmak izinin temel karakteristik verilerinin şifrelenip karakteristik bir şablon haline getirilmesi olduğu, bir şablon haline getirilen parmak izinin daha sonra hiçbir şekilde görüntüsünün alınmadığı ve işlem yapılmadığı, kullanılan şifrelenmiş parmak izi şablonunun özel bir algoritma olduğu ve üçüncü kişilere tamamen kapalı olduğu, parmak izi şablonunun formatının teknik belgeler veya ürün kaynak kodları vasıtasıyla dahi herhangi biri tarafından öğrenilmesi veya başkalarının bilgisine açılmasının mümkün olmadığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 01/12/2020 tarihli ve 2020/915 sayılı Kararı ile,

- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) “Tanımlar” başlıklı 3. Maddesinde “kişisel veri”nin, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi; “veri sorumlusu”nun kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi; “kişisel verilerin işlenmesi”nin ise kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlandığı,
- Özel nitelikli kişisel veriler arasında yer alan biyometrik veri tanımına Kanunda yer verilmemekle birlikte, 25.05.2018 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğünde (GDPR) biyometrik verinin; “yüz görüntüleri veya daktiloskopik veriler gibi bir gerçek kişinin özgün bir şekilde teşhis edilmesini sağlayan veya teyit eden fiziksel, fizyolojik veya davranışsal özelliklerine ilişkin olarak spesifik teknik işlemeden kaynaklanan kişisel veriler” olarak tanımlandığı,
- GDPR’nin Recital bölümünün 51. Maddesinde de fotoğrafların işlenmesinin doğrudan biyometrik veri olarak nitelendirilemeyeceği, yalnızca gerçek bir kişinin benzersiz bir şekilde tanımlanmasına veya doğrulanmasına izin veren belirli bir teknik yöntemle işlendiğinde, bu verilerin biyometrik verilerin tanımı kapsamında kabul edileceğine yönelik açıklamalara yer verildiği, dolayısıyla bir verinin biyometrik veri kapsamında değerlendirilebilmesi için o verinin sadece o kişiyi tanımlayabilme ya da doğrulayabilme özelliğine sahip olmasının kriter alındığının değerlendirildiği,yine Danıştay 15. Dairesinin 2014/4562 Esas sayılı kararında biyometrik yöntemlerin, ölçülebilir fizyolojik ve bireysel özellikleri aracılığıyla gerçekleştirilen ve otomatik şekilde doğrulanabilen kimlik denetleme tekniklerini ifade ettiği belirtilerek, bu yöntemler arasında parmak izi tanıma, avuç içi tarama, el geometrisi tanıma, iris tanıma, yüz tanıma, retina tanıma, DNA tanıma gibi yöntemlerin bulunduğu ifade edildiği

dikkate alındığında, işe giriş çıkışlarda personelin parmak izinin taranması suretiyle kişilerin kimlik doğrulamasının yapılması hususunda adı geçen veri sorumlusunun özel nitelikli kişisel veri niteliğindeki biyometrik veri işleme faaliyetinde bulunduğu,

- Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesinde yer alan ilkelerden, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi çerçevesinde işlenen verilerin belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesine elverişli olması, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmasının gerektiği; ölçülülük ilkesinin ise, veri işleme faaliyeti ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulması, diğer bir ifadeyle veri işlemenin amacı gerçekleştirecek ölçüde olması gerektiğine işaret ettiği; bu kapsamda, kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleşmesi için gerekli olmayan kişisel verilerin toplanmaması ve/veya işlenmemesi gerektiği, veri sorumlusunun amacı çerçevesinde, ölçülülük ilkesine uygun olarak ilgili kişiden minimum düzeyde bilgi talep etmesi, bunun dışındaki amaç için gerekli olmayan veri işlemeden kaçınması gerektiği,
- Kişisel verilerin işlenmesi ilgili kişinin iznine bağlı olarak gerçekleştirilse ve belirli bir amaca bağlı olsa bile açık rızanın aşırı miktarda veri toplanmasını meşrulaştırmayacağı, buna göre kişisel verilerin yalnızca belirli amaçlar için ve gerektiği kadar toplanması ve amacın gerektirdiği yerlerde kullanılması gerektiği,
- Öte yandan, Danıştay 5. Dairenin 2013/5342 E. ve 2013/9525 K. sayılı Kararında “personelden kişisel veri alınması kapsamında olan "parmak izi tarama sistemi" ile mesai takibi uygulamasının, kamusal alanda da olsa "özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunduğu anlaşılması karşısında; uygulamanın sınırlarını usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması göz önüne alındığında, yukarıda belirtilen temel haklar ve Anayasal ilkelerle bağdaşmayan dava konusu işlemde hukuka uyarlık, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadığı anlaşılmıştır.” şeklinde hüküm tesis edilmiş olup bu kapsamda, mesai kontrolü için parmak izi alınması gibi çoğunlukla üstün güvenlik önlemi alınmasına ihtiyaç duyulan alanlarda kullanılan yöntem yerine alternatif yollara başvurulabileceği, dolayısıyla veri sorumluları bünyesinde mesai kontrolü amaçlı giriş ve çıkışlar için parmak izi okutma sisteminin kurulmasının Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesi kapsamında ele alınması gerektiği, üstün güvenlik önlemi alınmasına ihtiyaç duyulmayan alanlarda yalnızca mesai kontrolü amacıyla parmak izi alınmasına yönelik uygulamaların mezkur maddenin (ç) bendindeki ölçülülük ilkesine aykırı olduğu,
- Somut olayda ilgili kişinin veri sorumlusu tarafından kendisine ait olan parmak izi bilgilerinin hukuka aykırı olarak işlenmesine ilişkin şikâyeti ile ilgili veri sorumlusunun PDKS sistemi gereği personelden alınan parmak izlerinin salt mesai kontrollerinde kullanıldığı, parmak izi tanıma algoritmasının temel işlevinin parmak izinin çıkartılması ve karakterlerin eşleştirilmesi olduğu, , parmak izinin çıkartılmasıyla kastedilenin parmak izinin temel karakteristik verilerinin şifrelenip karakteristik bir şablon haline getirilmesi olduğu, bir şablon haline getirilen parmak izinin daha sonra hiçbir şekilde görüntüsünün alınamadığı ve işlem yapılamadığı şeklindeki açıklamaları çerçevesinde veri sorumlusu bünyesinde çalışan personellerden işe giriş ve çıkışlarda parmak izlerinin kullanıldığının açıkça kabul edildiği,

ilgili kişinin parmak izinin açık rızasına dayanılarak alınıp alınmadığı hususunun anlaşılacağı; ancak işe giriş ve çıkışlarda söz konusu kişisel verisinin işlenmesinin devam etmesi noktasında ilgili kişinin onayı olmadan parmak izinin işlenemeyeceği hususunda şikayeti bulunduğu dikkate alındığında ilgili kişinin parmak izi kullanılarak mesai kontrolü yapılması hususunda açık rızasının olmadığı kanaatine varıldığı,

- Öte yandan veri sorumlusu tarafından mesai kontrolü için parmak izi, sicil numarası ve şifreli giriş, ıslak imzalı form yöntemlerinin kullanıldığı, covid-19 salgını sebebiyle halihazırda müdürlüklerde personel kontrolünün ıslak imzalama metodu ile sağlandığı, parmak izi sisteminin devre dışı olduğuna yönelik savunması dikkate alındığında işe giriş ve çıkış kontrollerinin biyometrik verileri işlemenin haricinde alternatif yollar ile sağlanabildiği, dolayısı ile üstün güvenlik önlemleri alınmasını gerektirecek bir durumun da olmadığı görüldüğü, bu kapsamda veri sorumlusu bünyesinde mesai kontrolü amaçlı giriş ve çıkışlar için parmak izi okutma sisteminin kurulmasının Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesinin (ç) bendindeki ölçülülük ilkesine aykırı olduğu kanaatine varıldığı ve veri sorumlusunun söz konusu uygulamasının Kanunun 12. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırılık teşkil ettiği,
- Öte yandan, ilgili kişinin Kanunun 7. ve 11. Maddesi çerçevesinde veri sorumlusuna başvurmasına rağmen veri sorumlusu tarafından, söz konusu başvurunun Kişisel Verilerin Korunması Başvuru Formu ile yapılmaması, başvurunun veri sorumlusu görevini yürütmekte olan personele ulaştırılmaması ve çalıştığı Müdürlüğe verilmiş olan dilekçenin İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğüne Bilgi ve Belge Talebi konulu başvuru olarak gönderilmesi nedeniyle ilgiliye ait başvurunun Kanun kapsamında değerlendirilmediği, buna bağlı olarak da verilen cevabi yazıyla kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanabilmek amacıyla personelin işe giriş çıkışlarının takibi için parmak izinin kullanıldığı, herhangi bir şaibeye mahal vermeden temin edildiği ve üçüncü kişilerle paylaşılmasının teknik olarak mümkün olmadığı bildirildiği, alınan parmak izi şablonunun silinemeyeceğine dair herhangi bir ifadenin kullanılmadığı şeklinde savunma yapıldığı görülmekle birlikte, ilgili kişinin Kanuna atıf yapıp taleplerini açıkça belirten ve tarafına talepleriyle ilgili bilgi verilmesine yönelik isteğini de içeren ıslak imzalı dilekçesini veri sorumlusuna sunduğu, bu anlamda ilgili kişinin kişisel verilerinin silinmesi yönünde talepte bulunduğu, öte yandan söz konusu evraka sayı numarası verildiğinin açık olduğu ancak veri sorumlusunun ilgili kişinin başvurusunu Kanun kapsamında değerlendirmeyip kişisel verisinin silinmesi hususunda herhangi bir ifadeye yer vermeyerek ilgili kişinin talebini cevaplamadığı, bu durumun dürüstlük kuralı ile bağdaşmadığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusu bünyesinde mesai kontrolü amacıyla biyometrik veri olan parmak izinin işlenmesinin Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesinin (ç) bendindeki amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesine aykırı olduğu, öte yandan söz konusu veri işleme faaliyetinin hukuka uygun bir veri işleme şartına dayanmadığı dikkate alındığında veri sorumlusunun söz konusu uygulamasının Kanunun 12. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırılık teşkil ettiği değerlendirildiğinden Kanunun 18. Maddesinin 3. Fıkrası hükmüne göre söz konusu veri sorumlusu bünyesinde görev yapan kişiler hakkında disiplin hükümlerinin işletilmesine ve sonucunun Kurula bildirilmesine,

- Veri sorumlusu tarafından bugüne kadar işlenen ve muhafaza edilen parmak izi ile ilgili verilerin Kanunun 7. Maddesi ile Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ivedilikle imha edilmesi, eğer ilgili özel nitelikli kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması söz konusu ise, imha edilmesine yönelik işlemlerin bu verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere ivedilikle bildirilmesinin sağlanması, işe giriş ve çıkış işlemlerinin salgın dönemi dışında da geçerli olmak üzere alternatif yollarla sağlanması, **biyometrik veri ile giriş çıkış işlemleri yapılması uygulamasına son verilmesi ve mevcut sistemin kaldırılması hususlarında veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,**
- Öte yandan söz konusu sistemin kaldırıldığı ve kişisel verilerin **imha edildiğini tevsik edici bilgi ve belgelerin Kurula gönderilmesi konusunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,**
- Veri sorumlusunun ilgili kişinin başvurusunu Kanun kapsamında değerlendirmeyip kişisel verisinin imhası hususunda herhangi bir ifadeye de yer vermemesinin dürüstlük kurallarıyla bağdaşmadığı, ilgili kişinin veri sorumlusu bünyesinde bulunan kişisel verilerinin imhası talebine istinaden, talebin yerine getirildiğine ve söz konusu kişisel verilerin imha edildiğine ilişkin **ilgili kişinin bilgilendirilmesi ve söz konusu imha işlemine ilişkin tevsik edici bilgi ve belgelerin Kurula iletilmesi hususu ile ilgili kişilerin taleplerine Kanun kapsamında cevap verilmesi konusunda azami dikkat ve özenin gösterilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 27/01/2020

Karar No : 2020/66

Konu Özeti : İlgili kişinin irtibat numarasının herhangi bir veri işleme şartına dayanmaksızın işlenmesi

Kuruma intikal eden bir şikâyetle özetle; ilgili kişinin irtibat numarasına, bir elektrik dağıtım firması tarafından kendisine ait olmayan birkaç elektrik abone numarasına ilişkin farklı konularda bilgilendirme amaçlı SMS'ler gönderildiği, söz konusu aboneliklere dair bilgilendirme mesajı almak istemediği, kendisine ait irtibat numarasının söz konusu sözleşmelerin iletişim bilgilerinden silinmesi ve başvurusunun sonucu hakkında yazılı olarak haberdar edilmesi konusunda veri sorumlusuna abone numarası sayısı kadar başvuruda bulunulduğu, ancak veri sorumlusu tarafından başvuru kapsamında herhangi bir işlem yapılmadığı ve kendisine cevap verilmediği, buna karşın irtibat numarasına hâlen bilgilendirme mesajı gönderildiği belirtilerek 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında gerekli işlemin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda; incelemeye konu talep değerlendirilmiş olup ilgili kişi adına kayıtlı olan irtibat numarasında güncelleme yapıldığı ifade edilmiş ancak bu durumu tevsik edici herhangi bir doküman gönderilmemiştir.

İlgili kişinin şikayeti, veri sorumlusunun savunması ve ilgili mevzuat hükümlerinin birlikte incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/01/2020 tarih ve 2020/66 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 3. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi uyarınca kişisel verinin; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi, (e) bendi uyarınca kişisel verilerin işlenmesinin; kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi, (ç) bendi uyarınca ilgili kişinin; kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi, (ı) bendi uyarınca veri sorumlusunun; kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiyi ifade ettiği,
- Yukarıda aktarılan “kişisel veri” tanımına istinaden cep telefonu numarasının kimliği belirli bir gerçek kişiye ulaşılmasını sağladığından, şikâyetle bulunanın ilgili kişi sıfatını ve şikâyet edilen elektrik dağıtım şirketinin veri sorumlusu sıfatını haiz olduğu,
- Kanunun “İlgili Kişinin Hakları” başlıklı 11. Maddesinde, “herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
- b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- e) 7. Maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme haklarına sahiptir.” hükmüne yer verildiği,

- İlgili kişinin veri sorumlusuna yaptığı başvuruda talebi, her ne kadar cep telefonu numarasının kendisine ait olmayan aboneliklere yönelik veri işleme faaliyetlerine ilişkin olarak silinmesi olarak belirtilse de, yukarıda aktarılan Kanunun 11. Maddesi bağlamında bu talebin “*kişisel verilerin eksik ya da yanlış işlenmiş olması halinde düzeltilmesini isteme*” hakkıyla örtüştüğü, zira Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 8. Maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin silinmesinin, “*kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir*” şeklinde tanımlandığı bu bakımdan, ilgili kişinin veri sorumlusunun dağıtımını üstlendiği elektrik hizmetinden yararlanmaya devam eden bir sözleşmesinin olup olmadığı bilinemediğinden ve veri sorumlusunun, kendisinden istenilen bilgi ve belge talebinde bu hususta bir açıklama yapmadığından talebin Kanun kapsamındaki silme işlemi değil “*...düzeltilmesini isteme*” olarak değerlendirilmesi kanaatine varıldığı,
- Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin 6. Maddesinin (1) numaralı fıkrasında “*Veri sorumlusu bu Tebliğ kapsamında ilgili kişi tarafından yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.*” (2) numaralı fıkrasında “*Veri sorumlusu, başvuruyu kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder.*” (5) numaralı fıkrasında “*Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde, 7. Maddede belirtilen ücret alınabilir. Başvurunun, veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.*” düzenlemelerine yer verildiği,
- Veri sorumlusunun ilgili kişinin Tebliğ hükümlerine göre yaptığı başvuruya kendisine tanınan 30 günlük süre içerisinde cevap vermediğinden Tebliğin 6. Maddesinin (2) ve (5) numaralı fıkralarına aykırılık ortaya çıktığı, ilgili kişinin başvurusuna neden cevap verilmediğinin veri sorumlusuna gönderilen bilgi, belge yazısında sorulduğu, ancak veri sorumlusunun bu hususta herhangi bir cevap vermediği,

- Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesinde ise kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işleneceği hükme bağlandıktan sonra, kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkelere yer verildiği, bu çerçevede, kişisel verilerin ancak; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun şekilde, belirli, açık ve meşru amaçlar kapsamında, doğru ve gerektiğinde güncel olma şartıyla, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine uygun işlenebileceği,
- Kanunun kişisel verilerin işleme şartlarının belirlendiği 5. Maddesinin (1) numaralı fıkrasında, kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmadan işlenemeyeceği hüküm altına alınmış olmakla birlikte, (2) numaralı fıkrasında, kişisel verilerin
  - a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
  - b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
  - c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
  - ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
  - d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
  - e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işleminin zorunlu olması,
  - f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebileceğinin hükme bağlandığı,
- İlgili kişinin irtibat numarasının kendisine ait olmayan aboneliklerde kullanıldığına dair veri sorumlusu tarafından Kuruma herhangi bir açıklama yapılmadığı, ayrıca Kuruma intikal eden cevabi yazısında belirttiği hususa dair destekleyici bir doküman sunulmadığı, bu sebeple ilgili kişinin irtibat numarasının işlenmesine ilişkin Kanunun 5. Maddesinde belirtilen kişisel veri işleme şartlarının bulunup bulunmadığının tespitine imkân tanınmadığı, ancak mezkûr cevabi yazıda ilgili kişi adına sistemde kayıtlı olan telefon numarasında güncelleme yapıldığı açıklamasından hareketle, veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin irtibat numarasının kişisel veri işleme faaliyetine dâhil edildiği,
- Kanunda belirtilen veri işleme ilkelerinden “Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma İlkesi” uyarınca, veri sorumlusunun her zaman ilgili kişinin bilgilerinin doğru ve güncel olmasını temin edecek kanalları açık tutması gerektiği, bu ilkenin aslında kişisel verilerin düzeltilmesini isteme hakkıyla ilişkili olduğu, bu bakımdan, ilgili kişinin dilekçe ile yaptığı başvuruların işleme alınmasında zorluk çıkarılması ve kabul edildikten sonra süresi içinde ilgili kişiye talebine ilişkin olarak dönüş yapılmamasının bu ilkeye aykırı olarak hareket edildiğinin ve ilgili kişinin hakkını kullanamamasına yol açtığı bir göstergesi olduğu

değerlendirmelerinden hareketle

- Kanunun 13. Maddesinin (2) numaralı fıkrasında “Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi halinde, Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir” hükmü ile Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin 6. Maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki “Veri sorumlusu bu Tebliğ kapsamında ilgili kişi tarafından yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.” hükmüne istinaden ilgili kişinin başvurusunu süresi içinde cevaplamayan veri sorumlusunun **Kanun kapsamında yöneltilen başvuruları zamanında, tam ve eksiksiz olarak cevaplama hususunda talimatlandırılmasına,**
- Mevcut bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin cep telefonu numarasının, Kanunun 4. Maddesinde belirtilen “Belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme” ilkesi göz önünde bulundurulduğunda, Kanunun 5. Maddesinde belirtilen kişisel veri işleme şartlarına dayanmadan işlendiği, bu hususun ise veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerin düzenlendiği Kanunun 12. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır” hükmüne aykırılık teşkil ettiği değerlendirildiğinden, Kanunun 18. Maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine istinaden veri sorumlusu hakkında **100.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- İlgili kişinin talebinin yerine getirildiğine yönelik veri sorumlusunun, gerekli bilgi, belge ve kayıtları ilgili kişiye iletmesi ve yine söz konusu hususları yerine getirdiğine dair bilgi, belge ve kayıtları Kanunun 15. Maddesinin (5) numaralı fıkrası uyarınca **30 gün içinde Kurula sunması hususunda talimatlandırılmasına**

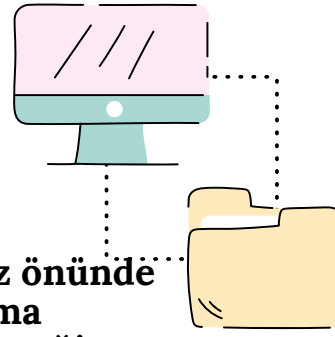
karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 30/01/2020

Karar No : 2020/71

Konu Özeti : **Veri sorumlusu ve veri işleyeninin tespitinde göz önünde bulundurulması gereken hususlar ile aydınlatma yükümlülüğünün kim tarafından yerine getirileceği**

1. Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 3. Maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca veri sorumlusu; *“kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişi”*yi ifade etmektedir. Bu çerçevede, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin kararları alma, işleme faaliyetinin amacı, bu faaliyetin ne zaman başlayacağı kimler tarafından gerçekleştirileceği ve benzeri hususlarda karar verme yetkisi veri sorumlusuna aittir. Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen veri sorumlusu, veri işleme faaliyetinin temel araçlarını ve amaçlarını; veri işlemenin *“neden”* ve *“nasıl”* olacağını belirlemektedir. Diğer bir deyişle, teknik ve organizasyona ait araçların belirlenmesi, veriye kimin erişeceği, hangi verilerin işleneceği, bu verilerin ne kadar süre tutulacağı, ne şekilde saklanacağı gibi veri işlemeye ilişkin temel unsurlar veri sorumlusu tarafından belirlenmektedir. Bununla birlikte veri sorumlusu, kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuata uyumla ilgili tedbirlerin alınmasından, veri işleyeni denetimden ve ilgili kişilerin haklarını kullanabilmesini sağlamaktan sorumludur. Veri sorumlusunun özerk ve bağımsız olması da önem arz etmektedir. Veri sorumlusu kimseden emir ve talimat almayan, bilakis bir başka kişiye veri işletmesi halinde bu hususta emir ve talimat veren, veri işleme süreçlerinin her anında serbestçe karar verme yetkisine sahip olan gerçek veya tüzel kişilerdir.

29’uncu Madde Çalışma Grubu’nun veri sorumlusu ve veri işleyene yönelik yayınlamış olduğu 1/2010 sayılı tavsiye kararı uyarınca da veri sorumlusunun belirlenmesine yönelik çeşitli kriterler getirilmiştir. Benzer şekilde, Avrupa Veri Koruma Denetmeni tarafından 7 Kasım 2019 tarihli *“2018/1725 Numaralı Tüzük Kapsamında Veri Sorumlusu, Veri İşleyen ve Müşterek Veri Sorumlusu Kılavuzu”* yayımlanmıştır. Bu kılavuz, 29’uncu Madde Çalışma Grubu tavsiye kararı ile de örtüşmektedir. İlgili düzenlemelerde de Kanunla benzer veri sorumlusu tanımı yapılarak veri sorumlusu kavramı irdelenmiştir. Sayılan ulusal ve Avrupa Birliğinde mevcut tüm düzenlemelerin değerlendirilmesi ışığında, veri sorumlusunun tespiti için aşağıdaki hususlara kimin karar verdiği belirleyici olmakta, bu kapsamda söz konusu kriterlerin çoğunu gerçekleştirenler, veri sorumlusu olarak değerlendirilmektedir.

- Kişisel verilerin toplanması ve toplama yöntemi,
- Toplanacak kişisel veri türleri,
- Hangi bireylerin kişisel verilerinin toplanacağı,

- Kişisel verinin işlenmesine ve kimin işleyeceğine karar verme,
- İşleme faaliyetinin temel unsurlarına karar verme (hangi kişisel verilerin toplanacağı, toplanan verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı ve ne şekilde işleneceği, verilerin ne kadar süreyle saklanacağı, veri saklama politikasının ne şekilde olacağı, verilere kimlerin erişme yetkisi olacağı, alıcıların kim olacağı gibi hususlar işlemenin temel unsurlarına örnek olarak gösterilebilir)Toplanan verilerin paylaşılıp paylaşılmayacağı, paylaşılacaksa kiminle paylaşılacağı, Kişisel verilerin işlenmesinde üst düzeyde, herhangi bir emir ve talimat almadan karar verebilme,
- İlgili kişilerle doğrudan muhatap olma,
- Kendi adına veri işleme faaliyetini yürütecek bir veri işleyen atama,
- İşleme faaliyetinden menfaat sağlama.

2. Veri işleyen ise, Kanunun 3. Maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde “*Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi*” olarak tanımlanmıştır. Veri işleyen faaliyetleri, veri işlemenin daha çok teknik kısımları ile ilgilidir. Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin kararların alınması yetkisi ise veri sorumlusuna aittir. Veri işleyen, veri sorumlusu adına kişisel verileri işlemekte olup, veri sorumlusunun belirlemiş olduğu temel amaç ve araçlar ve veri sorumlusunun verdiği yetki doğrultusunda veri işleme faaliyetini gerçekleştirmektedir. Diğer bir deyişle veri işleyen, veri sorumlusunun çıkarlarını gözetken, kendisine verilen belirli görevleri aldığı talimatlar doğrultusunda yerine getirmekle yükümlü olan taraftır. Bu çerçevede, veri işleyen verileri hukuka uygun olarak işlemesi veri sorumlusunun vermiş olduğu emir ve talimatlara uyduğu ölçüde gerçekleşecektir.

Belirtmekte fayda görülmektedir ki, veri sorumlusunun yetki vermesi halinde, veri işleyen veri işleme faaliyetleri esnasında önemli ölçüde bir özerkliğe sahip olabilir ve bu doğrultuda işleme faaliyetinin temel olmayan öğelerini de tanımlayabilir. Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi veri işleyen tarafından işlenmesi halinde; alınan her türlü teknik ve idari tedbirler hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur. Bununla birlikte veri sorumlusu, yapacağı kişisel veri işleme sözleşmesi ile;

- Kişisel verilerin toplanması için hangi bilgi teknolojileri sistemlerinin veya diğer metotların kullanılacağı,
- Kişisel verilerin hangi yöntemle saklanacağı,
- Kişisel verilerin korunması için alınacak güvenlik önlemlerinin detayları,
- Kişisel verilerin aktarımının hangi yöntemle yapılacağı,
- Kişisel verilerin saklanmasına ilişkin sürelerin doğru uygulanabilmesi için kullanılacak metot,
- Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ve anonim hale getirilmesi yöntemleri

hususlarında karar verme yetkisini veri işleyene bırakabilir. Yani, özellikle bazı teknik konularda veri sorumlusunun menfaatlerine bağlı kalmak ve talimatlarına uymak koşuluyla, veri işleyen de bazı konularda karar verme yetkisini haiz olabilir. Diğer taraftan, veri işleyenin tespiti için genel itibariyle;

- Kişisel veri işlemek için başkasından talimat alınması,
- Kişisel verilerin kişilerden toplanması sürecinde karar verme yetkisine sahip olmamak,
- Kişisel verilerin kullanım amaçlarının belirlenmemesi,
- Verilerin ne şekilde ifşa olabileceğine, kimlerin bu verilere erişebileceğine karar verme yetkisine sahip olmamak,
- Veri saklama sürecine karar verme yetkisine sahip olmamak,
- Veri işleminin sonuçlarından sorumlu olmaması, Veri sorumlusu ile yapılacak sözleşme gibi yasal bağlayıcılığı olan anlaşmalar çerçevesinde veri sorumlusunun verdiği yetkiler çerçevesinde kişisel verilerin işlenmesine yönelik birtakım karar verme mekanizmalarının söz konusu olup olmadığı

hususları değerlendirilmek suretiyle yukarıda sayılanların çoğunun bulunması halinde veri işleme faaliyetini gerçekleştiren veri işleyen olarak kabul edilecektir.

Öte yandan, Kanunun muhtelif hükümlerinde veri sorumlusuna birtakım yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülükler başlıca *“aydınlatma yükümlülüğü, veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler, ilgili kişiler tarafından yapılan başvuruların cevaplanması ve Kişisel Verileri Koruma Kurulunun (Kurul) kararlarının yerine getirilmesi yükümlülüğü, veri sorumluları siciline kaydolma yükümlülüğü”* olarak sayılabilir. Kanun koyucu kişisel verileri işlenen ilgili kişilere bu verilerinin kim tarafından, hangi amaçlarla ve hukuki sebeplerle işlenebileceği, kimlere hangi amaçlarla aktarılabileceği hususunda bilgi talep etme hakkı tanımakta ve bu hususları, veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü kapsamında ele almaktadır. Buna göre veri sorumlusu, Kanunun 10 uncu maddesi çerçevesinde kişisel verilerin elde edilmesi sırasında **bizzat veya yetkilendirdiği kişi aracılığıyla** aşağıdaki bilgileri ilgili kişiye sağlamakla yükümlüdür:

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- Kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği,
- Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,11 inci maddede sayılan diğer hakları.

Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünün bulunması durumunda aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde ilgili kişiye verilecek bilgiler, Sicile açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi, ilgili kişinin onayına tabi değildir. Tek taraflı bir beyanla aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilebilir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı ise veri sorumlusuna aittir. Ayrıca belirtmek gerekir ki, Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan aydınlatma yükümlülüğü “Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” (**Aydınlatma Tebliği**) hükümlerine uygun olarak yerine getirilmelidir. Her ne kadar aydınlatma yükümlülüğü veri sorumlusuna ait olsa da veri işleyene verdiği talimatlar doğrultusunda veri işleyen tarafından da aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilebileceği değerlendirilmektedir. Nitekim, Kanunun 10 uncu maddesinde “*kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi aracılığıyla*” denilmek suretiyle veri sorumlusuna aydınlatma yükümlülüğü konusunda iki seçenek tanınmıştır. Diğer bir deyişle, aydınlatma yükümlülüğünün bizzat veri sorumlusu tarafından mı yoksa yetkilendireceği kişi tarafından mı yerine getirileceği konusunda Kanun, veri sorumlusuna seçim hakkı tanımıştır.

Sonuç olarak; Kanunun 10. Maddesinde düzenlenen “**aydınlatma yükümlülüğü**” **bizzat veri sorumlusu tarafından veya veri sorumlusunun yetkilendirdiği bir kişi tarafından yerine getirilebilir. Veri sorumlusu tarafından yetkilendirilen kişi de veri işleyen olabilir.**

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 06/02/2020

Karar No : 2020/93

Konu Özeti : Geçmiş sağlık verilerinin düzeltilmesine/silinmesine yönelik şikâyetler

İlgili kişilerden alınan şikâyet dilekçelerinde özetle; geçmişte çeşitli sebeplerle kaydedilen sağlık raporlarının ve özellikle psikiyatrik hastalık tanılarının yaşamlarında sorun teşkil ettiği ve girmiş oldukları ve/veya girmeyi planladıkları çeşitli sınavların bu kayıtlardan dolayı olumsuz sonuçlandığı ve/veya sonuçlanacağı, ancak bu rapor/tanıların gerçeği yansıtmadığı ifadelerine yer verilerek söz konusu kişisel verilerin sağlık kayıtlarından düzeltilmesi ya da silinmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusu Bakanlıktan alınan yazıda;

- Anayasanın 20. Maddesinde kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının kişisel verilerin silinmesini talep etme hakkını da kapsadığı ifade edilse de kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esaslarının kanunla düzenleneceğinin öngörüldüğü ve buna ilişkin usul ve esasların 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) ile belirlendiği,
- Kanunun 7. Maddesi hükmünden de anlaşılacağı üzere Anayasanın 20. Maddesinde yer alan kişisel verilerin silinmesini talep etme hakkının mutlak hak olmayıp bu hakkın ileri sürülmesinin belirli şartların varlığına bağlandığı, Kanun ve ikincil düzenlemelerle belirlenen bu şartların dayanağının yine Anayasanın 20 nci maddesinin son fıkrasında bulunan “*Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.*” hükmü olduğu,
- Buna ilaveten, 28.10.2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi Veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 12. Maddesinde

“ 1) *İlgili kişi, Kanunun 13. Maddesine istinaden veri sorumlusuna başvurarak kendisine ait kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini talep ettiğinde;*

a) *Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmışsa; veri sorumlusu talebe konu kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir. Veri sorumlusu, ilgili kişinin talebini en geç otuz gün içinde sonuçlandırır ve ilgili kişiye bilgi verir. b) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmış ve talebe konu olan kişisel veriler üçüncü kişilere aktarılmışsa veri sorumlusu bu durumu üçüncü kişiye bildirir; üçüncü kişi nezdinde bu Yönetmelik kapsamında gerekli işlemlerin yapılmasını temin eder.*

c) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmamışsa, bu talep veri sorumlusunca Kanunun 13. Maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerekçesi açıklanarak reddedilebilir ve ret cevabı ilgili kişiye en geç otuz gün içinde yazılı olarak ya da elektronik ortamda bildirilir.” hükmünün bulunduğu, dolayısıyla kişisel veri işleme şartlarının tamamının ortadan kalkmadığı gerekçesiyle ilgili kişilerin kişisel verilerinin silinmesi taleplerinin veri sorumlusu tarafından reddedilebileceği, bu Yönetmelik ile de bunun hüküm altına alındığı,

- Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde kişilere kendi verilerini silme hakkının verilmediğinin değerlendirildiği, bu hususun Kanun ve ikincil düzenlemelerden de anlaşıldığı, veri silme taleplerinin ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna iletilebileceği ve ancak belirli şartların varlığı halinde kişisel verilerin silinebileceğinin düzenlendiği,
- Bu kapsamda, kişilerin sağlık geçmişlerinde yer alan psikiyatrik tanılarının silinmesi halinde kamu güvenliği ve kamu düzeni bakımından çok ciddi tehditlerin gündeme gelebileceği, kişilerin kendilerine konulan psikiyatrik tanılar nedeniyle alamadıkları sürücü ehliyeti ve silah ruhsatı gibi belgeleri almaya hak kazanabilecekleri, gerçekte var olmasına ya da var olmadığı ispat edilmemiş olmasına rağmen silinen rahatsızlıkların etkileri ile istenmeyen olayların yaşanabileceğinin değerlendirildiği,
- Kanunun tam muafiyet hallerinin düzenlendiği 28 inci maddesinin birinci fıkrasında kamu güvenliği ve kamu düzenine yer verildiği ve önemlerine binaen bu şartlardan herhangi birisinin varlığı durumunda Kanunun uygulanmayacağına yer verildiği,
- Ayrıca Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “...Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.” hükmü kapsamında, sağlığa ilişkin verilerin tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla ilgili kişilerin açık rızaları olmaksızın Bakanlıklarınca işlenebileceği, bu durumda verilerin işleme sebeplerinin açık rıza değil, Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan amaçlar olduğu,
- Sonuç olarak, ilgili kişilerin sağlık geçmişlerinde yer alan psikiyatrik tanılarının, Bakanlıklarınca resen veya ilgili kişinin başvurusu üzerine kamu güvenliği ile kamu düzeni bakımından büyük bir tehdit doğuracağı ve bu sebeple ilgili tanılarının silinmesinin uygun olmayacağı değerlendirildiği,
- Diğer taraftan, Bakan Yardımcılığının 17.05.2019 tarihli Makam Oluru kapsamında sehven konulan tanılarının silinmesi için tanı girişi yapan hekimin tanının hatalı kaydedildiğini bildiren yazısı, tanı girişinin yapıldığı sağlık tesisinin başhekim onaylı resmi yazısı veya hatalı kaydedildiği belirtilen tanının silinmesine ilişkin ilgili il sağlık müdürlüğünün ya da ilgili Genel Müdürlük yazısının Genel Müdürlüklerine iletilmesi gerektiği;

- Sehven kaydedildiği kanıtlanmamış tanılar için ise ilgili il sağlık müdürlüğüne başvurulması ve bünyesinde kurulan bir komisyon ya da ilgili il sağlık müdürlüğü tarafından görevlendirilen hekim vasıtası ile hatalı kaydedildiği iddia edilen tanının araştırılması, araştırma sonucunda tanının hatalı kaydedildiği sonucuna ulaşılması halinde düzenlenecek raporda “ilgili tanının kişide bulunup bulunmadığının” net şekilde ifade edilmesi ya da bu hususta bir eğitim araştırma hastanesinden alınacak heyet raporu ile birlikte sağlık tesisinin bağlı bulunduğu il sağlık müdürlüğüne başvuru yapılması gerektiği; bu sürecin takip edilmesi sonucunda sehven konulan tanılarla belirli bir muayene neticesinde konulmasına karşın kişi üzerindeki etkisi devam etmeyen tanıların silinmesinin mümkün bulunduğu

belirtilmiştir.

Bahse konu şikayet başvurularının incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 06/02/2020 tarih ve 2020/93 sayılı Kararı ile;

- 6698 sayılı Kanunun amacı kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemek olup, Kanunun 3 üncü maddesinde kişisel verinin, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi şeklinde tanımlandığı,
- Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4. Maddesinde, kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işleneceği hükme bağlandıktan sonra, kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkelere yer verildiği, bu çerçevede, kişisel verilerin ancak

a)Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun şekilde,

b)Belirli, açık ve meşru amaçlar kapsamında,

c)Doğru ve gerektiğinde güncel olma şartıyla,

ç)İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve

d)İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine uygun işlenebileceği,

- Kanunun 6. Maddesinde ise özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları düzenlenmiş olup, anılan maddenin;

“(1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

c) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmamışsa, bu talep veri sorumlusunca Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerekçesi açıklanarak reddedilebilir ve ret cevabı ilgili kişiye en geç otuz gün içinde yazılı olarak ya da elektronik ortamda bildirilir.” hükmünün bulunduğu, dolayısıyla kişisel veri işleme şartlarının tamamının ortadan kalkmadığı gerekçesiyle ilgili kişilerin kişisel verilerinin silinmesi taleplerinin veri sorumlusu tarafından reddedilebileceği, bu Yönetmelik ile de bunun hüküm altına alındığı,

- Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde kişilere kendi verilerini silme hakkının verilmediğinin değerlendirildiği, bu hususun Kanun ve ikincil düzenlemelerden de anlaşıldığı, veri silme taleplerinin ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna iletilebileceği ve ancak belirli şartların varlığı halinde kişisel verilerin silinebileceğinin düzenlendiği,
- Bu kapsamda, kişilerin sağlık geçmişlerinde yer alan psikiyatrik tanılarının silinmesi halinde kamu güvenliği ve kamu düzeni bakımından çok ciddi tehditlerin gündeme gelebileceği, kişilerin kendilerine konulan psikiyatrik tanılar nedeniyle alamadıkları sürücü ehliyeti ve silah ruhsatı gibi belgeleri almaya hak kazanabilecekleri, gerçekte var olmasına ya da var olmadığı ispat edilmemiş olmasına rağmen silinen rahatsızlıkların etkileri ile istenmeyen olayların yaşanabileceğinin değerlendirildiği,
- Kanunun tam muafiyet hallerinin düzenlendiği 28 inci maddesinin birinci fıkrasında kamu güvenliği ve kamu düzenine yer verildiği ve önemlerine binaen bu şartlardan herhangi birisinin varlığı durumunda Kanunun uygulanmayacağına yer verildiği,
- Ayrıca Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “...Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.” hükmü kapsamında, sağlığa ilişkin verilerin tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla ilgili kişilerin açık rızaları olmaksızın Bakanlıklarınca işlenebileceği, bu durumda verilerin işleme sebeplerinin açık rıza değil, Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan amaçlar olduğu,
- Sonuç olarak, ilgili kişilerin sağlık geçmişlerinde yer alan psikiyatrik tanılarının, Bakanlıklarınca resen veya ilgili kişinin başvurusu üzerine kamu güvenliği ile kamu düzeni bakımından büyük bir tehdit doğuracağı ve bu sebeple ilgili tanılarının silinmesinin uygun olmayacağına değerlendirildiği,
- Diğer taraftan, Bakan Yardımcılığının 17.05.2019 tarihli Makam Oluru kapsamında sehven konulan tanılarının silinmesi için tanı girişi yapan hekimin tanının hatalı kaydedildiğini bildiren yazısı, tanı girişinin yapıldığı sağlık tesisinin başhekim onaylı resmi yazısı veya hatalı kaydedildiği belirtilen tanının silinmesine ilişkin ilgili il sağlık müdürlüğünün ya da ilgili Genel Müdürlük yazısının Genel Müdürlüklerine iletilmesi gerektiği;

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

(4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır." şeklinde hüküm altına alındığı,

- Kanunun 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel verilerin resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silineceği, yok edileceği veya anonim hale getirileceğinin hükme bağlandığı,
- Kişisel Verilerin Silinmesi Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin kişisel verilerin silinmesine ilişkin 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan kişisel verilerin işleme şartlarının tamamının ortadan kalkması halinde, kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından resen veya ilgili kişinin talebi üzerine silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi gerektiği; 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemi olarak tanımlanırken (2) numaralı fıkrasında veri sorumlusunun, silinen kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlü olduğunun düzenlendiği,
- Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise ilgili kişinin, Kanunun 11 inci ve 13 üncü maddelerine istinaden veri sorumlusuna başvurarak kendisine ait kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini talep ettiğinde; kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmışsa; veri sorumlusunun talebe konu kişisel verileri sileceği, yok edeceği veya anonim hale getireceği, ayrıca veri sorumlusunun, ilgili kişinin talebini en geç otuz gün içinde sonuçlandıracağı ve ilgili kişiye bilgi vereceğinin belirlendiği,
- Kanunun 11 inci maddesinde ise ilgili kişilerin hakları sıralanmış olup, maddede "Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme haklarına sahiptir" hükmüne yer verildiği,

- 21.06.2019 tarihli ve 30808 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde kişisel verilerin imha edilmesinin; kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi şeklinde tanımlandığı,
- Anılan Yönetmeliğin “Kişisel Sağlık Verilerinin Düzeltilmesi” başlıklı 13 üncü maddesinin;

“(1) İlgili kişi, kendisi hakkında sehven oluşturulan sağlık verilerinin düzeltilmesi hususunda sağlık verisinin oluşturulduğu sağlık hizmeti sunucusunun bağlı bulunduğu il sağlık müdürlüğüne başvurur. İl sağlık müdürlüğü, ilgili sağlık hizmeti sunucusunda yapacağı araştırma neticesinde sağlık verisinin sehven oluşturulduğu bilgisine ulaşırsa resmi yazı ile Genel Müdürlüğe başvurur ve sehven oluşturulan sağlık verisinin düzeltilmesini ister.

(2) Genel Müdürlük tarafından tesis edilecek işlem, sağlık hizmeti sunucusunun kendi veri tabanında da gerçekleştirilir.

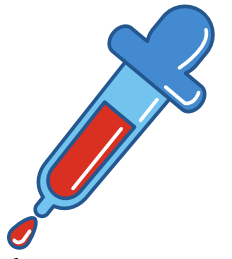
(3) Genel Müdürlük, sağlık hizmeti sunucuları tarafından oluşturulan sağlık verilerinin kendileri tarafından düzeltilebileceği tarihi belirler ve bu tarihi ihtiyaca göre günceller. Genel Müdürlükçe belirlenen bu tarihten sonra oluşturulan sağlık verileri ilgili sağlık hizmeti sunucusu tarafından; bu tarihten önce oluşturulan sağlık verileri ise ilgili il sağlık müdürlüğünün talebi üzerine Genel Müdürlükçe düzeltilir.” ve kişisel sağlık verilerinin imha edilmesi başlıklı 14 üncü maddesinin

“(1) Kişisel verilerin imha edilmesinde, Kanunun 7 nci maddesi ile Kurum tarafından hazırlanarak 28/10/2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine riayet edilir.” hükmünü amir olduğu

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişilerin kişisel sağlık verilerinin düzeltilmesi talepleri hususunda, Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesi kapsamında ilgili il sağlık müdürlüklerine başvuruda bulunmaları ve il sağlık müdürlükleri tarafından başvurularına olumsuz cevap verilmesi sebebiyle Kurula yaptıkları şikâyetler kapsamında; kişisel sağlık verilerinin işleme şartlarının “kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi” şartının ortadan kalkmaması sebebiyle kaydedilen sağlık verilerinin bu amaca hizmet ettiği dikkate alındığında bahse konu **şikâyetler ile ilgili olarak Kanun kapsamında yapılacak bir işlem olmadığına,**
- İlgili kişilerin kişisel sağlık verilerinin silinmesine ilişkin talepleri hususunda kişisel sağlık verilerinin işleme şartlarından “kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi” şartının ortadan kalkmaması sebebiyle kaydedilen sağlık verilerinin bu amaca hizmet ettiği dikkate alındığında bu verilerin Bakanlık tarafından Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında işlendiği ve **söz konusu işleme şartlarının ortadan kalkmaması nedeniyle Kanun kapsamında yapılacak bir işlem olmadığına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 30/10/2019

Karar No : 2019/316

Konu Özeti : Bilimsel amaçlarla kayıt altına alınan bilimsel veri niteliğindeki kan, serum ve doku örneklerinin ihmal sonucu bozulması ve sonrasında imha edilmesi hakkındaki ihbar

Bir hastanede çalışan doktordan alınan ihbar dilekçesinde özetle; hastanede çalıştığı dönemde idarenin önerisi ile kronik hastalıklar ile ilgili yan dal polikliniklerini kurarak hasta verilerini, poliklinik bilgisayarı ve hastane veri sistemine klinik olarak, uzmanlar ve yan asistanları ile kaydetmeye başladıkları, ayrıca hastane idaresinin bilgisinde, etik kurul onayları alınmış ve bazılarında bilimsel araştırma projelendirmelerinde projelendirilmiş olarak, hastalara ait kan, serum ve doku örneklerini de -80 derecede derin soğutucuda toplamaya başladıkları, geçici görevinin bitmesi sonucu hastaneden ayrıldıktan sonra ilgili Hastane başhekimlerine veriler hakkında bilgi verildiği, ancak bilgilendirmelere rağmen ülkemizdeki tek doku ve kan bilimsel materyallerinin olduğu -80 derece dondurucuların gözden uzak klimasız bir odaya aktarıldığı, sonrasında da erimiştir denilerek ve kıymetli doku materyallerinin bilimsel hayata tekrar kazandırılıp kazandırılmayacağı araştırılmadan tutanak altında çöpe atıldığı dolayısıyla bilimsel verilerin korunmasında ihmalkar davranıldığı ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 12 nci maddesinde belirtilen veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmediği belirtilerek Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İhbarda bulunan doktorun görev yaptığı dönemde de bundan sonraki süreçte de hasta kayıtlarının devamlılık esasına dayanılarak Gastroenteroloji Polikliniğinde tutulmaya devam edildiği ve hastaların takip ve tedavilerinin halen devam ettiği, bu hastaların Gastroenteroloji Kliniğine başvuruda bulunan, teşhis ve tedavileri yapılmış ve halen tedavi takipleri yapılan hastalar olduğu, kayıtlarının Sağlık Bakanlığının talimatları doğrultusunda elektronik olarak tutulduğu, hasta mahremiyeti esası ile hasta bilgilerinin, takip eden doktorlar ve ailesi dışında kimse ile paylaşılmadığı,
- Buzdolaplarının 08.03.2018 tarihinde arıza verene kadar herhangi bir şekilde kullanılmadığı, arıza tutanaklarının tutulduğu, arıza esnasında Başhekimliğin bilgilendirildiği, buzdolaplarındaki materyallerin eridiğinin görüldüğü ve ilgili branşlara bu örneklerin kullanılıp kullanılmayacağı sorulduğu, bu işlemlerin de tutanak altına alındığı, bu esnada buzdolaplarının nasıl alındığının bilinmediği, Başhekimliğin bilgisinin olmadığı ve demirbaş kaydının alınmadığının görüldüğü, Başhekimliğin durumdan haberdar edilip onamları alınarak buzdolabı içindekilerin imha edildiği, Başhekimlik talimatı ile buzdolaplarının biyokimya laboratuvarına teslim edildiği,

- Örneklerin Hastane yöneticiliğinin bilgisi ve talimatı doğrultusunda imha edildiği, hasta bilgilerinin ve tarafına teslim edilen bilimsel çalışmalarda kullanılmak üzere hastalar tarafından bilgilendirilmiş onam formlarının olmaması ve örneklerin bozulmuş olması nedeniyle kimlik bilgileri ile eşleştirme yapılmasının da bilimsel bir anlamının olmadığı,
- Örneklerin arıza nedeniyle erimiş olması nedeniyle bunlarla ilgili analiz yapılmadığı, yapılsa dahi bilimsel etik kuralları gereği hasta onamları olmaması nedeniyle hükümsüz olacağı, bu örneklerin başka araştırmalarda kullanılmadığı, örneklerin hastaların tedavisini etkilemek veya değiştirmek amacıyla değil olası bilimsel çalışmalar için toplandığının tahmin edildiği, toplanan örneklerin etik kurul onayları ve belgelendirilmiş onamları ile ilgili herhangi bir devir teslim yapılmadığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 30/10/2019 tarihli ve 2019/316 sayılı Kararı ile,

- “Bilimsel veri, kan ve doku bankası” olarak adlandırılan ve dilekçe ekinde yer alan doküman ve resimlerden hastalara ilişkin örnekler üzerinde çeşitli barkodların olduğunun görülmesi ile doku ve kan bankasındaki listede bu örneklerin, isim ve ependorf (tüp) sayılarına göre dolaplara yerleştirildiğinin anlaşılması nedeniyle anılan örneklerin hasta kişilerin kimliğine ulaşılmasını sağlayabilecek olmasından hareketle kişisel veri, bu verilerin belirli kriterlere göre sınıflandırılarak kayda alınması işleminin ise kişisel veri işleme faaliyeti olarak değerlendirildiği,
- Bununla birlikte, Kanunun “İstisnalar” başlıklı 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi uyarınca kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi durumunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Hastalardan alınan kan, serum ve doku örneklerinin bilimsel amaçlarla kaydedildiği Kanunun 28. Maddesi kapsamında bu verilerin işlenmesinin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmediği ya da suç teşkil etmediği değerlendirildiğinden **şikâyet hakkında bu aşamada yapılacak bir işlem olmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 30/06/2020

Karar No : 2020/508

Konu Özeti : Bazı avukatların, avukat sorgulama siteleri ile ilgili ihbar başvuruları

Kuruma intikal eden ihbarlarda, ihbar başvurusu sahiplerinin muhtelif avukat sorgulama sitelerinde taraflarına ait ad soyadı, kayıtlı buldukları baro, baro ve Türkiye Barolar Birliği (TBB) sicil numaraları, e-posta adresleri ve fotoğraflarının yayımlandığı, söz konusu verilerin rızaları olmaksızın hukuka aykırı olarak elde edildiği, bahsi geçen internet sitelerince gerek taraflarına gerek çok sayıda avukata ait kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edildiği ve bu suretle paylaşıldığı, söz konusu internet sitelerinde ve bu siteler ile ilişkili bulunan kurum/kuruluş ya da alan adında yer alan tüm profillerin kaldırılması gerektiği yönünde ihbarda bulunularak gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan değerlendirmede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 30/06/2020 tarih ve 2020/508 sayılı Kararı ile,

- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun “Baroya yazılma istemi” başlıklı 6 ncı maddesinin, “4 üncü maddedeki koşulları taşıyanlar başvurdukları yer barosu levhasına yazılmalarını dilekçe ile isteyebilirler.” hükmünü, “Avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmaması” başlıklı 63 üncü maddesinin “... Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık unvanını da taşıyamazlar...” hükmünü haiz olduğu, Avukatlık Kanununun “Levhaya yazılma yükümlülüğü” başlıklı 66 ncı maddesi uyarınca, her avukatın bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık edeceği yerin baro levhasına yazılmakla yükümlü olduğu, dolayısıyla avukatlık görevini ifa edecek kişiler için baro levhasına yazılmanın kanuni bir yükümlülük olduğu, bu yükümlülüğü yerine getirmeden avukatlık görevini icra etmenin mümkün olmadığı,
- Avukatlık Kanununun “Avukatlar listesi” başlıklı 75 inci maddesinde, “Baro yönetim kurulu üç yılda bir bölgesi içinde bulunan ve baro levhasında yazılı olan bütün avukatların bir listesini son yılın 31 Aralık tarihine kadar düzenler. Listeye her avukatın alfabe sırasıyla adı, soyadı, büro ve konut adresi yazılır. Birlikte çalışan avukatların büroları ve avukatlık ortaklıkları listede ayrıca belirtilir. Levhadaki değişiklikler her yıl sonunda düzenlenecek ek listede gösterilir. Bu listenin düzenlenme şekli Türkiye Barolar Birliğince tespit edilir. Listenin düzenlenmesinden sonra baro levhasına yazılanlara yeni listenin düzenlenmesine kadar kullanılacak geçici bir belge verilir. Listedeki Anayasa Mahkemesine, Yüksek Mahkemelere, Adalet Bakanlığına, Türkiye Barolar Birliğine, diğer barolara, baronun bölgesi içinde bulunan mahkemelerle Cumhuriyet Savcılıklarına, en büyük idare amirine, diğer yargı mercilerine, noterlere ve icra ve iflas dairelerine yeteri kadar gönderilir.” düzenlemesinin yer aldığı, bu kapsamda, baro levhasının, her baronun bünyesinde bulunan avukatlar listesinin TBB ya da baroların internet sayfalarında yayımlanan tezahürü olduğu kanaatine varıldığı,

- Buna ek olarak TBB ve il barolarının internet sayfalarında yayımlanan avukat bilgilerinin genel olarak; fotoğraf (biyometrik veya normal), baro sicil numarası, birlik sicil numarası, ad, soyadı, adres, iş telefonu, fax numarası, cep telefonu, web adresi, e-posta adresi olduğu, bununla birlikte, yayımlanan bilgilerin barodan baroya farklılık gösterdiği ve bu yönde tek tip bir uygulama olmadığı, hangi bilgilerin yayımlanacağına ilişkin yukarıda ifade edilen hükümler dışında doğrudan bir yasal düzenleme bulunmadığının anlaşıldığı,
- Baroya yazılma istemiyle birlikte baroya iletilen bilgilerin baro levhasında doğrudan yayımlandığı fakat daha sonradan avukatların söz konusu baroya başvurarak bu bilgileri güncelleme ya da sildirme imkânı olduğunun anlaşıldığı,
- TBB Başkanlığının 08.04.2016 tarihli 2016/24 numaralı duyurusunda, avukatlıkla birleşmeyen bir işte çalıştığını ve bu nedenle avukatlık yapmayacağını belirten talep sahiplerinin sadece adına avukatlık ruhsatnamesi düzenlenmesini talep edebileceği ve baro levhasına yazılma talebinin olmadığını belirten bir dilekçe alınması gerektiğinin görüldüğü, Söz konusu sitelerden birçoğunda *'Bu siteye ulaşılamıyor'* ibaresinin yer aldığı görüldüğü, erişilebilen siteler incelendiğinde; internet sitelerinin ana sayfasında il barolarına ait butonlar olduğu, söz konusu butonlara basıldığında o ilde kayıtlı avukatlar listesine ilçelere göre ayrılmış şekilde ulaşılabilirdiği, ilçe ismine tıkladığında ise adresi o ilçede görünen avukat isimlerinin listesinin çıktığı, herhangi bir avukat ismine tıkladığında söz konusu profilin altında "Bu sayfada bulunan bilgiler ... levhasından alınmıştır" şeklinde o avukat hangi il barosuna kayıtlı ise o baro levhasının belirtildiği, internet sitelerinin ana sayfasında *"Hakkımızda, Gizlilik, Hukuki Uyarı, Avukat Sorgula, İcra İban Numaraları, Avukat Ekle, İletişim"* sekmelerinin yer aldığı, kullanıcıların bahsi geçen internet sitelerine giriş yaptıktan sonra arama butonuna herhangi bir isim yazmasıyla otomatik olarak <https://cse.google.com.tr/cse/> uzantılı Google özel arama motoru (Google Custom Search) linkinin açıldığı ve ismin bu link üzerinde aratıldığı, internet sitelerinin "Gizlilik" bölümündeki *"Kişisel Verilerin Korunması"* başlığı altında, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) uyarınca, veri sorumlusu sıfatıyla, mevzuatın izin verdiği durumlarda yurt içinde ve dışında üçüncü kişilere aktarılabileceği, *"Kişisel Verilerin İşlenme Amaçları"* başlığı altında sitenin, avukatların iletişim bilgilerinin müvekkil veya avukat arayışında olan kişiler tarafından daha kolay bulunabilmesini amaçladığı, bu doğrultuda avukat bilgilerinin güncel tutulmaya çalışıldığı, yanlış ya da hatalı bilgiler için *"Avukat Düzelt"* ya da *"Sorun Bildir"* butonuyla kişilere düzeltme ve sorun bildirme imkanı tanındığı ve *"Kişisel Verilerin Toplanma Yöntemleri ve Hukuki Sebepleri"* başlığı altında, avukatların kişisel verilerinin baroların internet sitelerinden, sosyal medya veya diğer kamuya açık mecralardan ve kendi istekleri ile ekleme yaptıkları *'Avukat ekle'* sayfasından elde edildiği, kişisel verilerin Kanunun ilgili maddelerinde (4,5,6) belirtilen şartlar çerçevesinde bu bildirim Kişisel Verilerin İşlenme Amaçları bölümünde sayılan amaçlar için toplandığı, işlendiği, aktarıldığı ve saklandığının belirtildiği,
- Kanunun "Genel İlkeler" başlıklı 4 üncü maddesinde, kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işleneceği hükme bağlanmış olup kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkelere yer verildiği, bu çerçevede, kişisel verilerin ancak, hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun şekilde, belirli, açık ve meşru amaçlar kapsamında, doğru ve gerektiğinde güncel olma şartıyla, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine uygun olarak işlenebileceği,

- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,
- Kanunun “İstisnalar” başlıklı 28. Maddesinin ikinci fıkrasında, bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10., zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11. ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddelerinin aynı fıkranın (b) bendinde yer alan ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi durumunda uygulanmayacağı belirtilmiştir,
- Kişisel Verilerin Korunması Kanununa İlişkin Uygulama Rehberinin ‘Kişisel Verilerin İlgili Kişi Tarafından Alenileştirilmiş Olması’ başlığı altında; *“İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilen, bir başka ifadeyle herhangi bir şekilde kamuoyuna açıklanmış olan kişisel verileri işlenebilecektir. Bu duruma örnek olarak ise bir kişinin belirli hallerde kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla iletişim bilgilerini kamuya açık şekilde ilan etmesi verilebilir. Kurumsal internet sitelerinde, çalışanların işyeri telefon numaraları ve kurumsal elektronik posta adreslerinin üçüncü kişilerin erişimine açık şekilde paylaşılması halinde de alenileştirmeden söz edilebilir.”* ifadelerinin yer aldığı,

değerlendirmelerinden hareketle;

- Bahsi geçen internet sitelerinden; birçoğuna ulaşılamadığı, erişilebilen sitelerde ise ilgili kişilerden sadece birinin profilinin bulunduğu, bu profilde ise yalnızca ilgili kişinin e-posta adresinin yer aldığı ve bu bilginin, ilgili kişinin kayıtlı olduğu ilin baro levhası ve TBB resmi internet sitesindeki profilinde de yer aldığı ve bahsi geçen sitelerin ilgili kişinin e-posta adresini TBB resmi internet sitesinden çekmiş olabileceği hususunda ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilen kişisel verilerinin işlenebileceği kanaatine varıldığı ve işlenen kişisel verinin Kanunun 4. Maddesindeki **genel ilkelere aykırı bir işleme faaliyeti olmadığına,**
- Bahsi geçen internet sitelerinde; il baroları levhalarında ve TBB internet sitelerinde yayımlanan bilgilerden farklı bir bilgi yayımlanmadığı, yayımlanan bilgilerin il baroları levhalarında ve TBB internet sitesinde yayımlanma amacından farklı bir amaçla yayımlandığına ilişkin bir tespit yapılamadığı, söz konusu kişisel verileri düzeltme veya silme imkânlarının ilgili kişilere tanındığı göz önünde bulundurulmakla mevcut ihbar başvuruları hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer verilen kişisel verilerin işlenme şartlarına aykırı bir durumun gerçekleşmediği kanaatine varıldığından **Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığına,** karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 03/09/2020

Karar No : 2020/667

Konu Özeti : Bir sigorta şirketinin ilgili kişiye vereceği hizmeti açık rıza temini şartına bağlaması

Kuruma intikal eden şikâyet dilekçesinde özetle; ilgili kişinin veri sorumlusu bir sigorta şirketine başvurarak ailesi adına düzenlediği sağlık sigortası poliçesini yenilemek istediği; ancak veri sorumlusunun kendisinden poliçeyi yenilemek için açık rıza almak istediği ifade edilmiş olup bu durumun 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (Kanun) aykırı olduğu gerekçesi ile veri sorumlusu hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 03/09/2020 tarihli ve 2020/667 sayılı Kararı ile;

- Kanunun "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin "*Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri*" olarak sayıldığı, özel nitelikli verilerin işlenmesine ilişkin ise; "(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır. (3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir." hükümlerine yer verildiği,
- Bu kapsamda; sağlık sigortası poliçesinin özel nitelikli kişisel veri niteliğini haiz sağlık verilerini içerdiği, poliçede yer alan sağlık verilerinin ise Kanunun 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrası kapsamında işlenemeyeceği, veri işlemenin ancak ilgili kişiden açık rıza alınması yoluyla gerçekleştirilebileceği ve bu nedenle ilgili kişiden açık rıza alınması talebinin Kanuna aykırılık teşkil etmediği

değerlendirmelerinden hareketle söz konusu şikâyet ile ilgili olarak **Kanun kapsamında tesis edilecek bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 11/02/2021

Karar Tarihi : 17/09/2020

Karar No : 2020/710

Konu Özeti : İcra dosyasının tarafı olan ilgili kişilerin icra takibi ile ilgisi bulunmayan akrabalarına İcra Müdürlükleri tarafından haciz ihbarnamesi gönderilmesi

Kuruma intikal eden şikâyet başvurusunda, ilgili kişiler hakkında yürütülen icra takibi esnasında söz konusu icra takibi ile ilgisi bulunmayan, borçlu durumunda olmayan akrabalarının kişisel bilgilerinin araştırılması, adres ve kimlik bilgilerinin İcra Müdürlüğünün görevi kapsamında bulunmadığı halde tespit edilmesi ve bu çerçevede kişisel verilerinin hukuka aykırı bir şekilde akrabaları ile paylaşılmasının 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (Kanun) aykırılık teşkil ettiği ifade edilerek İcra Müdürlükleri hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Bahse konu şikâyet dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden ilgili kişiler tarafından veri sorumlusuna kişisel verilerinin hukuka aykırı bir şekilde akrabaları ile paylaşılması hakkında bilgi talebi ile başvuruda bulunduğu, veri sorumlusunun cevabi yazısında ise, *“Alacaklı vekili tarafından bildirilen üçüncü şahıslara İcra ve İflas Kanunu (İİK) 89/1 Haciz ihbarnamesi gönderilmiş olup, haciz ihbarnamesi alacaklı ve borçlu dışında bulunan bütün üçüncü şahısları kapsamakta olduğundan Müdürlüğümüzce yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır...”* ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

Konuya ilişkin olarak yapılan değerlendirme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 17/09/2020 tarih ve 2020/710 sayılı Kararı ile,

- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğinin, (2) numaralı fıkrasında ise kişisel verilerin kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenmesinin mümkün olduğunun hüküm altına alındığı,

- İcra ve İflas Hukuku gereğince iflası talep edilen borçluya ilişkin hak ve borçların ancak yetkili devlet organlarına başvuru yoluyla ve yasal düzenlemelerde gösterilen usuller çerçevesinde cebri olarak takip edilebildiği, haczin, kural olarak kesinleşmiş bir icra takibinin konusu olan belli bir para alacağının ödenmesini sağlamak için bu yolda talepte bulunan alacaklı lehine, söz konusu alacağı karşılayacak miktar ve değerdeki borçluya ait mal ve haklara icra dairesi tarafından hukuken el konulması olarak tanımlandığı, söz konusu mal ve hakların borçlunun elinde olabileceği gibi üçüncü bir kişide de bulunabileceği, borçluya ait olmakla beraber üçüncü kişilerde bulunan hak ve alacakların haczinin İcra ve İflas Kanununun (İİK) 89 uncu maddesinde düzenlendiği,
- Anılan maddede; *“Hamiline ait olmayan veya cirosu kabil bir senetle müstenit bulunmayan alacak veya sair bir talep hakkı veya borçlunun üçüncü şahıs elindeki taşınır bir malı haczedilirse icra memuru; borçlu olan hakiki veya hükmi şahsa bundan böyle borcunu ancak icra dairesine ödeyebileceğini ve takip borçlusuna yapılan ödemenin muteber olmadığını veya malı elinde bulunduran üçüncü şahsa bundan böyle taşınır malı ancak icra dairesine teslim edebileceğini, malı takip borçlusuna vermemesini, aksi takdirde malın bedelini icra dairesine ödemek zorunda kalacağını bildirir (Haciz ihbarnamesi). Bu haciz ihbarnamesinde, ayrıca 2, 3 ve 4 üncü fıkra hükümleri de üçüncü şahsa bildirilir. Üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haciz ihbarnamesinin tebliğinden önce borç ödenmiş veya mal istihlak edilmiş veya kusuru olmaksızın telef olmuş veya malın borçluya ait olmadığı veya malın kendisine rehnedilmiş olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise, keyfiyeti, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde icra dairesine yazılı veya sözlü olarak bildirmeye mecburdur. Üçüncü şahıs, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde itiraz etmezse, mal yedinde veya borç zimmetinde sayılır ve kendisine gönderilen haciz ihbarnamesine süresinde itiraz etmediği, bu nedenle de malın yedinde veya borcun zimmetinde sayıldığı ikinci bir ihbarname ile bildirilir. Bu ikinci ihbarnamede ayrıca, üçüncü şahsın ihbarnamenin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ikinci fıkrada belirtilen sebeplerle itirazda bulunması, itirazda bulunmadığı takdirde zimmetinde sayılan borcu icra dairesine ödemesi veya yedinde sayılan malı icra dairesine teslim etmesi istenir. İkinci ihbarnameye süresi içinde itiraz etmeyen ve zimmetinde sayılan borcu icra dairesine ödemeyen veya yedinde sayılan malı icra dairesine teslim etmeyen üçüncü şahsa on beş gün içinde parayı icra dairesine ödemesi veya yedinde sayılan malı teslim etmesi yahut bu süre içinde menfi tespit davası açması, aksi takdirde zimmetinde sayılan borcu ödemeye veya yedinde sayılan malı teslimine zorlanacağı bildirilir. Bu bildirim alan üçüncü şahıs, icra takibinin yapıldığı veya yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesinde süresi içinde menfi tespit davası açtığına dair belgeyi bildirim yapıldığı tarihten itibaren yirmi gün içinde ilgili icra dairesine teslim ettiği takdirde, hakkında yürütülen cebri icra işlemleri menfi tespit davası sonunda verilen kararın kesinleşmesine kadar durur. Bu süre içinde 106 ncı maddede belirtilen süreler işlemez. Bu davada üçüncü şahıs, takip borçlusuna borçlu olmadığını veya malın takip borçlusuna ait olmadığını ispat etmeye mecburdur. Üçüncü şahıs açtığı bu davayı kaybederse, mahkemece, dava konusu şeyin yüzde yirmisinden aşacağı olmamak üzere bir tazminata mahkûm edilir. Bu fıkraya göre açılacak menfi tespit davaları maktu harca tabidir...”* hükmüne yer verildiği,

- Borçlunun üçüncü kişilerdeki mal ve alacakları için İcra Müdürlüğüne el koyma imkânı bulunduğundan, üçüncü kişilerin bünyesinde bulunan mal ve alacakların haczinde, haczin etkisiz bırakılmasının önlenmesi amacıyla İİK'nın 89. Maddesinde yer alan kuralların düzenlendiği, bu hususta ilgili maddenin İcra Müdürlüğü tarafından uygulanabilecek usulü ve alacaklı ile üçüncü kişinin başvurabileceği imkânları düzenlediği, İİK'nın 89. Maddesinin borçlunun üçüncü kişilerdeki mal ve alacaklarının nasıl haczedileceğinden ziyade, yapılan haczin korunmasına yönelik muhafaza tedbirlerini düzenlediği, borçlunun üçüncü kişilerdeki alacağı kavramına; maaş veya ücreti, borçlunun bir bankadaki mevduatı, üçüncü kişiye ödünç vermiş olduğu para, satmış olduğu malın satış bedeli, kiraladığı taşınmazın kira bedeli, borçlunun bir şirketteki kâr veya tasfiye payı, taraf bulunduğu cari hesap sözleşmesinde diğer taraftan alacaklı olduğu hesap bakiyesinin örnek olarak gösterilebildiği,
- Benzer nitelikte bir olayda, Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 15.04.2013 tarihli ve E:2013/5621 K:2013/14186 sayılı kararında, " ... Buna göre kural olarak icra müdürünün haciz talebini yerine getirme konusunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmadığının kabulü gerekir. ... Görüldüğü gibi burada tanınan takdir yetkisi, İİK'nın 82. Maddesi kapsamında malın haczi kabil olup olmadığı ile sınırlı olup, icra müdürünün bunun dışında, örneğin malın 3. kişiye ait olduğu ya da somut olayda olduğu gibi haciz ihbarnamesi gönderilmesi istenen kişilerin borçluya nazaran 3. kişi sayılamayacakları gerekçesi ile haciz talebinin veya haciz ihbarı gönderilmesi isteminin yerine getirilmesi konusunda herhangi bir takdir yetkisinin bulunmadığı tartışmasızdır. Haczi talep edilen malın üçüncü kişiye ait olduğunun iddia edilmesi halinde istihkak prosedürünün uygulanacağı ya da kendisine haciz ihbarı gönderilen kişinin 3. kişi olmadığı yönündeki iddiasını İİK'nın 16. Maddesi uyarınca şikayet yoluyla icra mahkemesinde ileri sürebileceği tabidir. ..." şeklinde açıklamalara yer verilerek, haciz ihbarnamesi gönderilmesi istenen kişilerin borçluya nazaran üçüncü kişi sayılamayacakları gerekçesi ile haciz ihbarı gönderilmesi isteminin yerine getirilmesi konusunda İcra Müdürlüğünün herhangi bir takdir yetkisinin bulunmadığı hususunun vurgulandığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişilerin kişisel verilerinin üçüncü kişilerle paylaşılması hususuna ilişkin olarak; İcra ve İflas Kanununun 89. Maddesi kapsamında borçlunun üçüncü kişilerdeki alacağının tahsili amacıyla alacaklı tarafından bildirilen gerçek veya tüzel kişilere İcra Müdürlüklerince birinci haciz ihbarnamesi gönderilmesinde hukuken engel bulunmadığına, İcra Müdürlükleri nezdinde gerçekleştirilen ilgili kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi faaliyetinin Kanunun 5. Maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında 'Kanunlarda açıkça öngörülme' şartına dayanılarak gerçekleştirildiğine, **bu çerçevede söz konusu başvuruya ilişkin olarak Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Karar Tarihi : 05/01/2021
Karar No : 2021/18
Konu Özeti : T.C. Özyeğin Üniversitesi Veri İhlal Bildirimi

Veri sorumlusu sıfatını haiz olan T.C. Özyeğin Üniversitesi tarafından Kurumumuza gönderilen yazıda özetle;

- Üniversitenin kurumsal internet sitesi olan www.ozyegin.edu.tr üzerindeki bir form alanından girilen bilgilerin tutulduğu bir tabloya saldırı yapıldığı, olayın oluş şeklinden bir SQL injection atağı yaşanmış olabileceğinin değerlendirildiği,
- İhlalden, 28.12.2020 Pazartesi günü saat 16.10'da USOM'da görevli operatörün telefon ile bildirim sonucunu haberdar olduğu,
- Uzman şirket ve danışman vasıtasıyla adli bilişim ve bilgi güvenliği incelemelerinin başlatıldığı,
- Yapılan ilk inceleme neticesinde ihlalden etkilenen veri kategorilerinin www.ozyegin.edu.tr internet sitesindeki form alanından veri giren ilgili kişilere ait ad-soyad, telefon, T.C. kimlik numarası, mezun olunan lise ve doğum tarihi bilgileri olduğunun tespit edildiği,
- İhlalden 1665 kişinin etkilendiği, ilgili kişilerin bir kısmının yabancı uyruklu olduğu uyruk bakımından sayıların kesinleştirilmeye çalışıldığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmektedir.

Karar Tarihi : 16/02/2021
Karar No : 2021/132
Konu Özeti : So CHIC Mağazacılık San. ve Tic. A.Ş.
Veri İhlal Bildirimi

Veri sorumlusu sıfatını haiz olan So CHIC Mağazacılık San. ve Tic. A.Ş. tarafından Kurumumuza gönderilen yazıda özetle;

- Bilgi Teknoloji ve İletişim Kurumu tarafından 08.02.2021 tarihinde tebliğ edilen yazıda şirketleri ile ilişkili olduğu iddia edilen bazı bilgilerin saldırganlar aracılığıyla internet üzerinden bir forum sitesinde satılmaya çalışıldığı bilgisinin verildiği,
- İhlalin kaynağının henüz tespit edilemediği, ihlalin 31.01.2021 tarihinde başladığının düşünüldüğü ve konuya ilişkin araştırmaların devam ettiği,
- İhlalden 4792 kişinin etkilendiği,
- İhlalden etkilenen kişisel verilerin isim-soyisim, e-posta bilgisi, %1,3 oranında adres bilgisi, %0,63 oranında T.C. kimlik numarası bilgisi, kullanıcı kayıt ve son giriş tarihi bilgisi, sipariş sayısı, sipariş tutarları, kullanıcıların iletildiği onaylara dair verilerin olduğu

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmektedir.

 BERKERBERKER

Hukuk Bürosu
Büyükdere Cad. No.185
Kanyon Kompleksi C Blok
K:8 D:9 34394 Şişli, İstanbul
+90 212 353 03 00
+90 212 353 03 02
info@berkerberker.com